

“gönül ve emek birliği...”

panko birlik

2009 YIL: 20 Sayı:96

Pankobirlik Yayın Organıdır.

Tarımdan kopan çiftçi
geride çorak
topraklar bırakır.

Tarıma desteği artıralım.

Tüm çözümler ***birlik***'te
kooperatifçiliğin gücüyle
DAHA İLERİYE...

*Burada bir çiftlik kuracağım.
Bu çiftlikte hayvanlar yetiştireceğim.
Bir küçük ormanın kenarında tarım
endiüstrimize ait bacalar tütecek.*

K. Atatürk

**Sınırlı Sorumlu Pancar Ekicileri
Kooperatifi Adına Sahibi**

Fahrettin TAN
Genel Müdür Vekili

**Genel Yayın Yönetmeni ve Sorumlu
Yazı İşleri Müdürü**

Atilla YILMAZ

Yayın Komitesi

Mevlüt KAVAS
Atilla YILMAZ
Esat KIVANÇ
Turgut AĞIRNASLIGİL
Cem KAPTAN
Tamer ERDEM

Yönetim Yazışma Adresi

Pankobirlik Genel Müdürlüğü
Mithatpaşa Caddesi No: 19
06420 Yenışehir ANKARA
Tel : 0 312 435 56 20 (8 hat)
Fax : 0 312 435 62 83
www.pankobirlik.com.tr
panko@pankobirlik.com.tr

Tasarım & Uygulama

kömen A JANS
M & C SOLUTIONS
Ank 0 312 466 20 10 (pbx)
İst 0 212 269 74 74
www.komen.com.tr
komen@komen.com.tr

Sanat Yönetmeni

M.Alper ALTINBAŞ

Grafik Tasarım

H. Semih Dengeç

Baskı & Cilt

Desen Ofset A.Ş.
448. Cad. 476. Sok. No:2
Çankaya / ANKARA
+90.312 496 43 43

“Pankobirlik Dergisi” adı kaynak belirtilerek alıntılar yapılabilir.

Bu dergi ücretsizdir
3 ayda bir yayınlanır.

DERGİMİZ BASIN
AHLAK YASASINA UYGUNDUR.

Baskı Tarihi Ağustos 2009

yeni sayıya yeni bakış

Havza Destekleme
Modeli
Fındık Stratejisi
Katılım ve Beklenti

4

8

Türkiye Şekeri
Pahalı Tüketmiyor

Kooperatif Müdürleri
Toplantısı yapıldı

10

12

Kanola üretiminde
başarı sağlandı

İçindekiler

Havza Destekleme Modeli Fındık Stratejisi Katılım ve Beklenti	04
Türkiye Şekeri Pahalı Tüketmiyor	08
Kooperatif Müdürleri Toplantısı Yapıldı	10
İştiraklerimizin Olağan Genel Kurul Toplantıları Tamamlandı	11
Kanola Üretiminde Başarı Sağlandı	12
Kooperatiflerimizin Tohumluk Üretim Alanları Ziyaret Edildi	14
42. Uluslararası Avrupa Pancar Üreticileri Konfederasyonu (CIBE) Genel Kongresi Kopenhag'da Yapıldı	16
Avrupa Şeker Teknolojileri Komitesi Kongresi'nin ilki Rotterdam'da yapıldı	17
AB - Çapraz Uyum ve Çiftlik Danışma Sistemi Semineri	18
Şeker Fiyatlarındaki Büyük Yükseliş	19
Ekonomik - Politik Açardan Teşvikler Neden Uygulanır, Nasıl Uygulanmalıdır ?	20
Tarım Havzaları Destekleme Modeli	23
Tohumluk ve Türkiye	25
Mars Verim Tahminleri	29
GDO Tarımda Verimi Arttırdı mı?	30
Dünyanın Bioetanollü İlk Dizel Aracı	33
ABD'de Yakıt Alkolü ve Biyodizel	34
S.S Ağrı Pancar Ekicileri Kooperatifi	36
20 kat daha fazla ürün verebiliyor	39
Akşehir Ilgın Pancar Ekicileri Kooperatifi	40
Arılar Yok Olursa İnsanların Yalnızca Dört Yıl Ömrü Kalır	44
Alarm Sinyali Veren Bitkiler	46
Plastik İçiyoruz	48
Çevre Dostu Çatılar	50
İnsan Sağlığı Hep Birinci Planda	52
Ulu Önderin Seçimi	54
Hep Bizimlesin Pankobirlik	57
Ekonomik Göstergeler	58
Basında Pankobirlik	60

Havza Destekleme Modeli Fındık Stratejisi Katılım ve Beklenti

Recep KONUK
Yönetim Kurulu Başkanı

Ülkemizde tarımsal işletme sayısı yaklaşık 4,1 milyon olup, ülkemizin tarımsal üretimi ve hayvancılık faaliyetleri bu aileler tarafından yürütülmektedir. Buğdaydan tütüne, pamuktan, fındığa, ayçiçeğinden şeker pancarına, süt üretiminden et üretimine, yapağıdan çiçeğe kadar tarımsal faaliyetin konusu olan her şey, bazı sanayi organizasyonlarının sözleşmeli üretimleri haricinde, Anadolu'nun her köşesine yayılmış bu çiftçi aileleri tarafından gerçekleştirilmektedir.

PANKOBIRLIK yaklaşık 1,7 milyon ortaklı bir üretici birliğidir. Türkiye genelinde örgütlenmiş 31 kooperatifinin hinterlandı ise, Karadeniz ve Akdeniz'in şeker pancarı

üretimine müsait olmayan sahil şeridi ile Güneydoğu'nun yine şeker pancarı tarımı yapılamayan birkaç ili dışında kalan geniş bir coğrafi bölgeyi kapsamaktadır. Üretici ortaklarımızın tek tarımsal üretim faaliyeti şeker pancarı üretimiyle sınırlı değildir. Şeker pancarı münavebeli ekimi yapılan bir üründür. Bu nedenle aynı tarlaya her yıl ardı ardına ekilmez, 4 yılda bir ekilir. Şeker pancarının ekilmediği yıllarda da o tarlalarda farklı ürünler ekilerek üretim faaliyeti devam etmektedir. Hatta şunu da vurgulamak gerekir ki, ortaklarımız şeker pancarını ektiği yıllarda da, arazilerinde başka tarım ürünlerini de yetiştirmekte, hayvancılık faaliyetlerini yürütmektedir. Örneğin Adapazarı'ndaki bir üretici ortağımız

Buğdaydan tütüne, pamuktan, fındığa, ayçiçeğinden şeker pancarına, süt üretiminden et üretimine, yapağıdan çiçeğe kadar tarımsal faaliyetin konusu olan her şey, bazı sanayi organizasyonlarının sözleşmeli üretimleri haricinde, Anadolu'nun her köşesine yayılmış bu çiftçi aileleri tarafından gerçekleştirilmektedir.

pancarın yanı sıra fındık üreticisi, Trakya'daki üreticimiz hem ayçiçeği hem de çeltik üreticisidir. Balıkesir'dekinin zeytin, Doğu'dakinin besici olduğu gibi Konya'daki ortağımız da tahıl veya patates üreticisi durumundadır.

Yani Türkiye'nin her köşesine yayılmış ve tarımsal faaliyette bulunan hane halkı sayısının beşte ikisini oluşturan pancar üreticisi Türkiye'deki tarım sektörünün büyük ve önemli bir parçasıdır. Türkiye'de tarım sektörünün yaşadığı genel sıkıntılar ya da tarım sektörünün geleceğine yönelik oluşturulan projeler, yaşanan her gelişme bizleri doğrudan ilgilendirmekte ve etkilemektedir.

Nitekim son iki ay içerisinde tarım sektörünün bütününe yönelik, bir birinden önemli gelişmeler yaşanmıştır. Önce; Hükümetin tarım alanında önemli düzenlemelere gideceği basında yer almıştır. "Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem" kanun tasarısıyla gıda güvenliğine yönelik adım atılırken, hayvan nakli ve hayvan refahı konusunda AB standartlarına geçileceğini, Ulusal Gıda Güvenliği Kanun Tasarısı ile de ulusal biyogüvenliğin korunmasının amaçlandığı ve genetiği değiştirilmiş ürünlerin, "bilimsel elekten geçtikten sonra" üretimine izin verileceği açıklanmıştır. Bu açıklamanın hemen ardından iki önemli gelişme daha yaşanmıştır.

Tarım Bakanlığı tarafından "Havza Bazlı Destekleme Modeline" geçileceği ilan edilerek modelin detayları hakkında kamuoyu bilgilendirilmiştir. 30 tarım havzasına ayrılan ülkemizde, havzaya uygun üretim yapmayan çiftçinin devlet desteğinden yararlanamayacağı ifade edilirken, yeni modelle birlikte her ürüne her yerde prim verilmeyeceği açıklanmıştır. Yeni modelle hangi ürünün nerede ne kadar ekileceği, hangi üründen çiftçinin yüksek verim ve gelir elde edeceğinin hesaplandığı vurgulanarak, arz açığı olan ürünlerin üretiminin artırılması, kamunun finansman yükünün azaltılmasının amaçlandığı belirtilmiştir. Hemen ardından yeni fındık stratejisi açıklanmıştır. Yeni stratejiye göre, 406 bin hektarlık ruhsatlı alan dışında üretilen fındığın alımı yapılmayacaktır. Fındık üreticisine dekar başına 150 TL destek sağlanacak, fındık ağaçlarını söküp alternatif

ürüne geçen ruhsatsız üreticiye ise 3 yılda dekar başına 600 TL destek verilecektir. Bu son gelişmeler, GAP'ın tamamlanmasına yönelik atılan adımlar ve bölgesel sulama projelerinin hızlandırılması için gösterilen gayret ile birlikte düşünüldüğünde tarım sektörüne yönelik bir ilginin varlığı inkâr edilemez. Bu ilgi ister AB sürecinde tarım müzakerelerine geçilmenin ön koşullarını yerine getirme zorunluluğundan, isterse dünya gündeminden düşmeyen gıda güvenliği veya yükselen gıda fiyatlarının zorlamasından kaynaklansın, sonuç değişmemektedir; tarım ülke gündemine girmiştir. Nitekim son zamanlarda sektör alışık olmadığımız kadar medya gündeminde yer bulmaya başlamıştır.

Genetiği Değiştirilmiş Organizmaların (GDO) üretimi ve kullanımına yönelik düzenleme ile başlayan tartışma, tarım havzaları modeli ve fındık ekim alanlarının daraltılmasına yönelik düzenlemelerin de tartışma gündemine girmesiyle artan bir medya ilgisine dönüşmüştür. Başta da belirtildiği gibi Pankobirlik bir üretici kuruluşudur. Üreticiyi ilgilendiren her gelişme, her mesele bizi doğrudan ilgilendirmektedir. Bu tartışmaların birinin ak dediğine diğerinin kara dediği bir metotla sürdürülmesi ise bizi doğru çözümlerin ortak

bir akıl ile ve sektör lehine bulunması konusunda umutsuzluğa sevk etmektedir. Ülke nüfusunun yaklaşık dörtte birinin geleceğini ilgilendiren bu meselelerin popüler yaklaşımlardan arınmış bir şekilde, üreticilerin endişe ve kaygılarını giderecek bir metotla yapılması sektörün geleceği açısından bizim asgari beklentimizdir. Beklentimiz, sektör temsilcilerinin birçoğunun açıklandıktan sonra medyadan öğrendiği düzenlemelerin, revizyonu ya da uygulanması sürecinde, hazırlık aşamasında gösterilmeyen hassasiyetin gösterilerek sektörcü benimsenmesinin sağlanmasıdır.

Bu çerçevede; GDO'ların ürün olarak (mısır, yağlı tohum vb..) ithalatı yapılacak mıdır? Yani çiftçimiz bir kez daha haksız rekabetle karşı karşıya kalacak mıdır? İzin verilmesi bile bunun kontrolü nasıl ve hangi yetkin kişi ve laboratuvarlarca sağlanacaktır? Mamul maddeler yoluyla girişi ya da sanayide kullanımı nasıl kontrol altında tutulacaktır? Biyolojik çeşitlilik bakımından dünyanın en zengin ülkelerinden biri olan ülkemizin biyolojik zenginliğinin sürekliliği açısından risk var mıdır? Transgenik bitkilerin çiçek tozlarının rüzgâr, böcekler, kuşlar, bakteriler tarafından taşınması sonucunda diğer bitki türleri de bu durumdan etkilenenler midir? Gen kaçışları neticesinde

yabani türlerin etkilenme ihtimali ve buna bağlı olarak bitkisel gen kaynaklarının kaybedilmesi ihtimali var mıdır? Ve tüm bu ihtimallerden bir veya bir kaçının gerçekleşmesi durumunda çiftçimizin üretim faaliyeti tümünden veya bazı bölgelerde veya ürünlerde riske girecek midir? Havza üretim modeli hazırlanırken kaynak alınan veriler ne derece sağlıklıdır? Havza bazlı desteklemede kapsam dışı ürünlerin akıbeti ne olacaktır? Yeni ürünlerin ekimi ve üretimi konusunda çiftçimiz nasıl eğitilecektir? Ürün değişiminde yaşanacak geçiş süreci için çiftçinin kayıplarını telafi edecek bir önlem alınacak mıdır? Yeni ürün ve üretim hacminin ticari bir anlam ifade edebilmesi için bunların işlenebileceği sanayi tesisleri kurulacak mıdır? Bu ürünleri işleyecek ticari organizasyonlar veya işletmeler için herhangi bir teşvik modeli düşünülmüş müdür? Çiftçinin desteklenen ürünler için ihtiyaç duyacağı tarım makinesi, alet-ekipman gübre, zirai mücadele ilaçları ve tohumluk ihtiyacı için bir planlama var mıdır? Yoksa

çiftçi piyasanın insafına mı terk edilecektir? Ürün destekleme modelinin yan sektörlerle, örneğin hayvancılığa (yem) etkisi hesaplanmış mıdır? Fındık ekili alanların hesabında tarımsal örgütler ile Bakanlık verilerindeki fark nereden kaynaklanmaktadır? Fındık ağaçlarını söken çiftçinin dekara alacağı nakit destek dışında, tarımsal faaliyetine devam edebilmesi konusunda önlem alınacak mıdır? Dünya fındık üretiminin dörtte üçünü gerçekleştiren ülkemizin bu planlama sonucu liderliği devam edecek midir? Arzı azaltmanın piyasa fiyatlarına yansımaları ülkemizin fındıktan elde ettiği toplam gelir hangi oranda artacaktır? Bu artış, üretimden uzaklaştırılan çiftçinin getireceği sosyal maliyeti karşılayabilecek midir? gibi üretici ekseni soruların cevaplanmasını ve bu sorulardan kaynaklanan endişelerin giderilmesini, biz bir üretici kuruluşu olarak, söz konusu düzenlemelerin başarısı açısından önemsiyoruz. Ve bu soruları halisane bir yaklaşımla ortaya koyuyoruz.

GDO ile ilgili tartışmaların birinin ak dediğine diğerinin kara dediği bir metotla sürdürülmesi ise bizi doğru çözümlerin ortak bir akıl ile ve sektör lehine bulunması konusunda umutsuzluğa sevk etmektedir. Ülke nüfusunun yaklaşık dörtte birinin geleceğini ilgilendiren bu meselelerin popülist yaklaşımlardan arınmış bir şekilde, üreticilerin endişe ve kaygılarını giderecek bir metotla yapılması sektörün geleceği açısından bizim asgari beklentimizdir.

Çözüm olsun, çözüm bulunsun, endişeler giderilsin ve hep birlikte inanarak çaba harcayalım diye. Geçmişte yaşanan tecrübeler bizim bu soruların cevabını aramızın, cevabını merak etmemizin gerekçesidir. GAP'ı biliyoruz. 29 yıl geçti. İstimlak bedellerinin ödendiği dönemde, tarımsal üretimden kopan çiftçinin kooperatifleşmesi veya çok ortaklı şirketlerde bir araya gelmesi amaçlamakta, aktarılan sermayenin tarımsal sanayiye yönelmesi hedeflenmekte idi. O proje başarısız oldu. Sulama kanalları tamamlanamadı. Üretimde planlanan artış gerçekleşmedi. İstimlak parasını alan çiftçi 15-20 yıl o bölgelerde beklemedi. İş göç hızlandı. O sermaye otomobil galerilerinde tükendi. Üretici topraktan koşturdu, kaderiyle baş başa kaldı.

Arazi toplulaştırmasında hiç mesafe alınamadı. Tütün ekim alanlarının sınırlandırılmasından sonra yaşananlar da malumumuz. Pancar kotasından sonra alternatif ürün konusunda yaşanan

belirsizliğin, kaderimize terk edilmişliğin acı tecrübesi de hafızamızda canlılığını koruyor.

Bu düzenlemelerin ardında iyi niyet olduğundan şüphemiz yok. Ancak o iyi niyete olan inancımıza rağmen bizler üretici olarak süreçle ilgili sorularımızın cevaplanmasını, endişelerimizin giderilmesini bekleme hakkını kendimizde görüyoruz. Etkilenecek olan bizleriz. Etkilenecek olan ülkemizin geleceğidir.

Tarım sektörünün yakın tarihinden biz dersimizi çıkardık. Her düzenleme ve her projede yarının bugünden güzel olacağı vaatlerini duyduk. Artık şu atasözünü aklımızdan çıkarmıyoruz;

Adamak Kolay, Ödemek Güçtür. Biz de Üreticiler Olarak Bize Adananların Ödendiği Günleri Görmek İstiyoruz.

Saygılarımla...

Yapılan düzenlemelerin ardında iyi niyet olduğundan şüphemiz yok. Ancak o iyi niyete olan inancımıza rağmen bizler üretici olarak süreçle ilgili sorularımızın cevaplanmasını, endişelerimizin giderilmesini bekleme hakkını kendimizde görüyoruz. Etkilenecek olan bizleriz. Etkilenecek olan ülkemizin geleceğidir.

Fahrettin TAN
Genel Müdür Vekili

TÜRKİYE ŞEKERİ PAHALI TÜKETMİYOR

2001 yılında kabul edilen Şeker Kanunu sonrası ülkemiz gündemine yerleşen şeker ve şekerle ilgili konular bugün de kamuoyunda tartışılmaktadır. Ancak son zamanlarda ülkemiz şeker sektörü aleyhine kamuoyu oluşturmaya yönelik propaganda ve lobicilik faaliyetlerinin de arttığını gözlemlemekteyiz. Bu faaliyetlerin hareket noktasını da, özellikle basın yayın organları vasıtasıyla kamuoyunu ve siyasi çevreleri yanlış bilgilendirmek suretiyle pancar şekeri iç piyasa satış fiyatının, dünya fiyatlarına göre yüksek olduğu iddiası oluşturmaktadır.

Bu yaklaşım ve iddialar sektörle ilgili özelleştirmeye ilgi duyan yerli ve yabancı kuruluşlar, NBSŞ üreticileri, şekerli mamul üreten sermaye kesimlerince sıklıkla ülke gündemine taşınmaya çalışılmaktadır. Dünya şeker üretiminin yaklaşık %79'u kamış şekerinden karşılanmakta, ekolojisi

ve üretim prosesi gereği kamış şekeri üretim maliyeti pancar şekeri göre çok daha düşük gerçekleşmektedir. Bu iddiaları dile getiren kesimlerin ifadelerinde referans olarak kullandıkları ve kamış şekeri endeksli belirlenen Londra Şeker Borsası fiyatlarına bakıldığında 5 Ağustos 2009 itibarıyla beyaz şeker fiyatı 510,6 \$/Ton'dur.

Dünya şeker piyasalarında durum bu iken, şeker ihtiyacını pancar şekeri üreterek karşılayan ülkeler, pancar şekeri üretimini ısrarla sürdürmektedirler. Bizimle aynı iklim kuşağında bulunan ve en büyük üreticileri AB üyesi olan bu ülkelerin daha pahalıya mal olduğu halde neden ısrarla şeker pancarı üretmek istedikleri iyi irdelenmeli ve gerekçeler asla göz ardı edilmeden hakikatler kamuoyuna aktarılmalıdır.

Şeker üretiminde teşvikler ve ithalata karşı korumalar şeker üreten tüm ülkelerde

şeker üretiminde teşvikler ve ithalata karşı korumalar şeker üreten tüm ülkelerde sürdürülmektedir. Halen AB ülkelerinde beyaz şekerde 419 \$/ton gümrük vergisi uygulanarak dâhilde üretilen pancar şekeri korunmaktadır. AB, şeker ithalatında %200-250 seviyelerinde gümrük vergisi eşdeğeri koruma uygulamaktadır. Ülkemizde ise bu oran %135'tir. Görüldüğü gibi AB ve ABD'de şeker, gümrük uygulamaları ile bizden daha yüksek oranlarla korunmaktadır.

sürdürülmektedir. Halen AB ülkelerinde beyaz şekerde 419 \$/Ton gümrük vergisi uygulanarak dâhilde üretilen pancar şekeri korunmaktadır. AB, şeker ithalatında %200-250 seviyelerinde gümrük vergisi eşdeğeri koruma uygulamaktadır. Ülkemizde ise bu oran %135'tir. Görüldüğü gibi AB ve ABD'de şeker, gümrük uygulamaları ile bizden daha yüksek oranlarla korunmaktadır.

Dünyanın en pahalı şekerinin ülkemizde tüketildiği iddialarına vereceğimiz cevap ise bunun kesinlikle doğru olmadığını. Burada güdülen amacı halk tabiri ile "Üzüm yemek değil, bağcıyı dövmek" şeklinde açıklayabiliriz. Şeker fiyatlarını eleştirenler, aynı zamanda ülkemizin AB ile rekabet edebilir ender sektörlerinden birini eleştirmektedirler. Ve bunu bilerek yapmaktadırlar. Çünkü özelleştirmesi gündemde olan bu sektör ne kadar çok

yıpratılırsa, bu eleştirileri yapan gruplar veya yandaşlarınca o kadar daha ucuza kapatılmaları sağlanacaktır. İşin acı tarafı da ve şu anda kamuoyu önünde basın yayın organları vasıtasıyla oynanmaya çalışılan oyun da maalesef budur.

2009 yılında Türkiye'de beyaz toz şeker perakende satış fiyatı, girdi maliyetlerinin yüksekliğine rağmen AB ülkelerindeki ortalama perakende satış fiyatları ile yaklaşık aynı seviyededir, hatta bazı ülkelerden daha ucuzdur. Şeker üretim maliyetleri ile ülkeler bazında satış fiyatları kıyaslandığında ise üyesi olmaya çalıştığımız AB ülkelerinde de tüketicinin Londra Borsası fiyatlarından şeker tüketmediği, hatta birçok AB ülkesinde ülkemizden daha pahalıya tükettiği görülmektedir.

Şeker; Almanya, Fransa ve İngiltere'de de yaklaşık bu fiyatlara satılmaktadır. Ülkemizde ise şekerin kilogramı KDV dâhil 2,30 - 2,50 TL'ye satılmaktadır. Türkiye'de şeker fiyatları hiçbir zaman pancardan şeker üreten ve tüketen ülkelerdeki fiyat seviyelerinin çok üzerine çıkmamakta, tüketiciler AB ülkelerinden çok daha pahalıya şeker tüketmemektedirler.

İngiliz araştırma ve değerlendirme kuruluşu LMC International'ın "2008 Yılı

1 KG KESME ŞEKER

1,55 CHF = 2,19 TL

İsviçre - Zurich'de bulunan Coop-Denner alışveriş merkezinde ve Migros'ta 1 Temmuz 2009 tarihi itibarıyla 1KG Toz Şekerin Fiyatı 1,40 CHF = 1,98 TL, 1 Kg Kesme Şekerin Fiyatı ise 1,55 CHF = 2,19 TL'dir.

ZURICH - COOP. DENNER

1 TEMMUZ 2009

Dünya Perakende ve Toptan Şeker Fiyatları Raporu" da bu gerçeği ortaya koymaktadır. Rapor, Türkiye'nin çoğunluğunu AB ülkelerinin oluşturduğu pancar şekeri üreten ülkeler arasında fiyatlar bakımından orta sıralarda yer aldığını göstermektedir.

Türkiye bu rekabeti sağlarken adeta bir mucizeyi gerçekleştirdiğini de burada ifade etmem gerekiyor. Şeker üretim maliyetinin yaklaşık %60'ını hammaddesi olan pancar maliyeti oluşturmaktadır. Ülkemizde tarımsal desteklerin yetersizliği, pancar üretim maliyetlerinin artmasına neden olmaktadır. Ülkemizdeki pancar çiftçisi, AB ve ABD'deki meslektaşlarına göre çok yüksek fiyatlardan girdi temin etmektedir. AB'ndeki çiftçilere sağlanan

Hollanda-Amsterdam'da "Alberheijn Food Plaza" isimli markette ise kilogramı 1,73 Avro'ya (Yaklaşık 3,5 TL/Kg) satılan şekerin fiyatının ülkemize kıyasla daha pahalı olduğu görülmektedir.

destek ve avantajlardan yoksun olan Türk çiftçisi, aynı zamanda pancarı da AB çiftçisinin 2 katı maliyetle üretmektedir. AB ve ABD'de mazot, gübre, tarımsal ilaç gibi girdilerde özellikle pancar çiftçilerine yönelik ek sübvansiyonlar uygulanmaktadır. Örneğin Fransa çiftçisi mazotu %40 daha ucuza kullanırken, Polonya çiftçisi mazotu ÖTV ödemediği için en pahalı mazotunu kullanarak dünya ile rekabet etmeye çalışmaktadır.

Türkiye pancarı AB'den çok daha pahalı üretmesine ve oluşan maliyet baskısına rağmen, şeker satış fiyatları AB'deki çoğu ülkeden daha ucuzdur. İşte burada anlamakta zorluk çektiğim husus, gerçek olmadığı halde pahalı şeker tüketiyoruz diye veyansın eden çevrelerin üretimlerinde dünyanın en pahalı akaryakıtını kullanırken aynı tepkiyi göstermemeleridir.

Sonuç olarak hiç destek yapılmasına rağmen pancar şekeri üretim kalitesi ve maliyetlerde AB ile rekabet edebilir konumdaki ülkemiz şeker sektörünün, AB koşullarında sübvansiyon edilmesi ve desteklenmesi durumunda nasıl bir konuma gelebileceğini sizlerin takdirlerine bırakıyorum.

Saygılarımla...

KAHVERENGİ ŞEKER DOĞAL

1 KG = 2,9 TL

KAHVERENGİ EKOLOJİK

KÜP ŞEKER 1 KG = 13,3 TL

15 Haziran 2009 itibarıyla Danimarka-Kopenhag'da "Illium Plaza" isimli alışveriş merkezinde çeşitli formlardaki pancar ve kamış şekerinin perakende satış fiyatları yukarıda görülmektedir.¹

RAFİNE EDİLMEMİŞ KAMIŞ MELASI

ŞEKERİ 1 KG =12,7 TL

EKOLOJİK BEYAZ ŞEKER

1 KG = 10,4 TL

¹ Fiyatlar 31.06.2009 tarihi itibarıyla TCMD döviz satış kuru olarak 1DKK = 0,29 TL olarak hesaplanmıştır.

Kooperatif Müdürleri Toplantısı yapıldı

Birliğimizce periyodik olarak düzenlenen Kooperatif Müdürleri toplantısının üçüncüsü olan 2009 yılı Sonbahar Dönemi toplantısı 01-03 Temmuz 2009 tarihlerinde Trabzon'da yapıldı.

Açılış konuşmasını yapan Birliğimiz Genel Müdür Yardımcısı Mevlüt Kavas tarafından kooperatiflerin son bir yıllık faaliyetlerinin değerlendirmesi yapılarak mali yapılar hakkında detaylı bilgi sunuldu, kooperatiflerde yapılan denetimler ve sonuçları hakkında bilgi verildi, bilgi işlem uygulamaları ile ilgili açıklamalarda bulunuldu. Kooperatif müdürlerimiz yapmış oldukları başarılı çalışmalarından dolayı kutlayan Kavas, bundan sonraki çalışmalarında da başarılar dileyerek sözlerini tamamladı.

Toplantıya müteferrik konular ve 2009 yılı sonbahar dönemi malzeme alım ihalesi görüşmeleri ile devam edildi.

Ertesi gün, Pankobirlik Yönetim Kurulu Başkanı Recep Konuk, Yönetim Kurulu Üyeleri ve Genel Müdür Vekili Fahrettin Tan'ın katılımıyla toplantıya devam edildi. Toplantıda tüm kooperatif müdürlerine tek tek söz verilerken; yaşanan sorunlar, çözüm önerileri ve gelecek için projeler konusunda görüşler alındı.

Alınan görüşler Başkanımız tarafından tartışmaya açıldı. Tüm katılımcıların görüşleri alınarak gelecek çalışmalarını yönlendirecek fikirler oluşturuldu.

Daha sonra Birliğimiz Genel Müdür Yardımcısı Mevlüt Kavas, toplantının genel bir değerlendirmesini yaparak toplantıyı sonlandırdı.

İştiraklerimizin Olağan Genel Kurul Toplantıları Tamamlandı

Hisselerinin tamamı kooperatiflerimize ait olan Adapazarı Şeker Fabrikası A.Ş.'nin olağan genel kurul toplantısı 28.02.2009 tarihinde Adapazarı'nda yapılmıştır. Yapılan seçim sonucunda Ömer Ayaz ve Rasim Keskin denetim kurulu üyeliklerine seçilmiştir.

Hisselerinin %94'ü Birliğimiz ve kooperatiflerimize ait olan Pancar Motor San. ve Tic. A.Ş.'nin olağan genel kurul toplantısı 31.03.2009 tarihinde İstanbul'da yapılmıştır. Yapılan seçimler sonucunda Yönetim Kurulu üyeliklerine Halil Ünal, Sezai Bahçavan, Kerbi Ceren, Semih Gün, Hamdullah Uğış, Adnan Aşken ve Osman Yıldırım, Denetim Kurulu üyeliklerine Osman Bostan, Kamil Kor ve Ali İşler seçilmişlerdir.

Hisselerinin %21'i kooperatiflerimize ait olan Kömür İşletmeleri A.Ş.'nin olağan genel

kurul toplantısı 29.04.2009 tarihinde Ankara'da yapılmıştır. Kooperatiflerimizi temsilen İzzet Batmaz yönetim kurulu üyeliğine, Mehmet Oktay denetim kurulu üyeliğine seçilmiştir.

Hisselerinin %99'u özel şeker fabrikaları, Birliğimiz ve kooperatiflerimize ait olan Beta Ziraat ve Tic. A.Ş.'nin olağan genel kurul toplantısı 29.05.2009 tarihinde Ankara'da yapılmıştır. Denetim kurulu üyeliklerine Abdullah Hazırcı, Halis Turunç ve Erdal Gürhan seçilmişlerdir.

Hisselerinin %90'ı Birliğimiz ve kooperatiflerimize ait olan Kayseri Şeker Fabrikası A.Ş.'nin olağan genel kurul toplantısı 14.07.2009 tarihinde Kayseri'de yapılmıştır.

Hisselerinin %96'sı kooperatiflerimize ait olan Amasya Şeker Fabrikası A.Ş.'nin olağan genel kurul toplantısı 17.07.2009 tarihinde Suluova'da yapılmıştır. Yapılan seçimler sonucunda Yönetim Kurulu üyeliklerine Mahmut Demir, Cemalettin Uzamış, Hüseyin Fakı, Kamil Gedik, Selahattin Altınkaynak, Selahattin Akbel ve Ertuğrul Özyayın, Denetim Kurulu üyeliklerine Mehmet Baş, Mehmet Ergin ve Turgut Aydemir seçilmişlerdir.

Hisselerinin %99'u Birliğimiz ve kooperatiflerimize ait olan Konya Şeker Fabrikası A.Ş.'nin olağan genel kurul toplantısı 30.07.2009 tarihinde Konya'da yapılmıştır. Yapılan seçimler sonucunda İbrahim Taşdemirel, Ramazan Yentür ve Kadir Özdemir denetim kurulu üyeliklerine seçilmiştir.

Kanola üretiminde başarı sağlandı

Anadolu'daki kanola verimi Avrupa'dan daha yüksek

Kanola (*Brassica napus Oleifera* sp.), bitkisel yağ kaynağı olarak üretilen bir yağlı tohum bitkisidir. Bitki tohumlarının %38-50 yağ, %16-24 protein, zengin oleik ve linoleik asit içermesi ve kaynama noktasının yüksek olması (238°C) kanolanın ticari önemini artırmaktadır. Küspesi ihtiva ettiği %38-40 protein ile hayvan yemi olarak kullanılabilme kapasitesine sahiptir. Kanola anları cezbeden sarı renkli ve bol miktardaki çiçeklerinin yanı sıra, çiçeklenme döneminde tabiatla fazla sayıda çiçek açan bitki bulunmaması sebebi ile bal üretimi için değerli bir bitkidir. Bununla birlikte ülkemizde henüz yaygın olarak üretilmemektedir.

Konya Şeker'in 5 yıl önce başlattığı, 128 değişik türdeki kanola çeşidinin tarla denemeleri sonucu Konya Ovası'nın toprak yapısı ve iklimine uygun, soğuğa dayanıklı, verimli ve yağ oranı yüksek 3 çeşit kanola üretimi gerçekleştirilmiştir. Bu çeşitlerde

Kanola üretiminde ulaşılan verimin Avrupa ortalamasının üzerinde olduğuna dikkat çekerek "Bugün dünyanın stratejik bir ürün olarak kabul ettiği kanolayı, stratejik bir sektör olan tarımın gelişmesi, onun ayağa kaldırılması, üreticinin alternatif bir gelir kaynağı elde etmesi ve daha çok kazanması için kullanabiliriz. Bu yeni ürünün üreticilerimizin üretim portföyüne ilave edilebilmesi ve ekiminin yaygınlaşabilmesi için her türlü gayret ve emeği sarf etmeliyiz."

birim alandan alınan kanola verimi 350 ila 480 kg. arasında değişmektedir.

Konya Şeker bu yıl Konya Merkez, Altınekin, Cihanbeyli, Çumra, Seydişehir, Beyşehir ve Kulu ilçelerinde üretici tarlalarda kanola ekimi yaptırmıştır. Hasadı bölge belediye başkanları ve üreticilerle birlikte izleyen Pankobirlik ve Konya Şeker Yönetim Kurulu Başkanı Recep Konuk, kanola üretiminde ulaşılan verimin Avrupa ortalamasının üzerinde olduğuna dikkat çekerek "Bugün dünyanın stratejik bir ürün olarak kabul ettiği kanolayı, stratejik bir sektör olan tarımın gelişmesi, onun ayağa kaldırılması, üreticinin alternatif bir gelir kaynağı elde etmesi ve daha çok kazanması için kullanabiliriz. Bu yeni ürünün üreticilerimizin üretim portföyüne ilave edilebilmesi ve ekiminin yaygınlaşabilmesi için her türlü gayret ve emeği sarf etmeliyiz. Bugün Almanya'nın yaklaşık 15,5 milyon

dekar arazi kullanarak elde ettiği 5 milyon ton kanolayı, deneme üretimi sonuçlarına göre bizim daha az arazi kullanarak üretme imkânımız vardır. Bu şunun için önemli, biz ülke olarak takriben 3 milyar dolara yakın kaynak aktararak yağ ve yağlı tohum ithal eden bir ülkemiz. Ve bizim bu ihtiyacı yerli üretimle karşılayabilecek potansiyelimiz vardır. Deneme üretimleri ve bundan elde edilen sonuçlar bunun ispatıdır. İnşallah üreticilerimizle birlikte tarım sektörü olarak, ülkemizin bu ihtiyacını yerli üretimle karşılayacağız ve ülkemizi yağ ithal eden ülke konumundan yine hep birlikte çıkaracağız” diyerek konuya verdiği önemi dile getirmiştir.

Kanola, değerli bir besin maddesi olmakla birlikte, motorin yerine kullanılabilen biyodizelin de hammaddelerindedir. Gıda ihtiyacının giderilmesi koşuluyla üretilecek her damla biyodizel ülke ekonomisine inanılmayacak katkılar sağlayacaktır. Çünkü Türkiye petrol konusunda %90'ın üzerinde dışa bağımlı bir ülkedir. Yerli tarım ürünleriyle üretilecek biyodizel dışa bağımlılığı azaltacak, devlet bütçesinde pozitif etkiler yaratacaktır. Kanola, üretici için yeni bir gelir kaynağı olduğu kadar ülkenin kalkınma hamlesinde de rol oynayacak değerli bir üründür.

KOOPERATİFLERİMİZİN TOHURLUK ÜRETİM ALANLARI ZİYARET EDİLDİ

Pancar Kooperatiflerimiz tarafından, kendileri ve komşu kooperatiflerin tohumluk ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla yürütülmesi planlanan tohumluk üretim potansiyelini yerinde görmek, potansiyel üretim alanlarında incelemelerde bulunmak ve çalışmaları organize etmek amacıyla APK Müdür Yardımcısı Dr. Süleyman Karahan Elbistan ve Alpullu Kooperatiflerine ziyarette bulunmuş, arazide gerekli incelemeler yaparak yöneticilerle konuyu değerlendirmiştir.

Kooperatiflerimizde yapılmakta olan hububat tohumluğu üretim çalışmalarını yerinde görmek ve kooperatiflerle durum değerlendirmesi yapmak üzere APK Müdür Yardımcısı Dr. Süleyman KARAHAN

tarafından; 1-5 Haziran 2009 tarihlerinde Adapazarı, Balıkesir-Bursa, Uşak, Dinar, Burdur-Isparta Pancar Kooperatifleri; 8-12 Haziran 2009 tarihlerinde Çorum, Samsun, Amasya, Turhal, Sivas, Kayseri ve Yozgat Pancar Kooperatifleri ve 22-26 Haziran tarihlerinde de Ankara, Eskişehir, Kütahya, Afyon, Dinar, Akşehir-İlgın ve Konya Pancar Kooperatifleri ve tohumluk üretim alanlarına bir inceleme ziyaret programı gerçekleştirilmiştir.

Bu geziler sırasında yapılan inceleme ve gözlemler sonrasında tespit edilen hususlar ve öneriler şunlardır;

- Trakya, Marmara ve Ege Bölgelerinin bazı kısımlarında iklim şartları dolayısıyla

yoğun olarak görülen pas ve yaprak hastalıklarına karşı ilaçlama yapıldığı belirtilmiştir. Ancak Orta Anadolu ve Geçit Bölgelerinde bu hastalıklara karşı çoğu yıllarda ilaçlamaya ihtiyaç olmadığından, bazı bölgelerde özellikle Gerek-79, Bezostaya ve diğer bazı çeşitlerde bu hastalıklar yoğun olarak görülmüştür. Bu hastalıklara ve yüksek verime bağlı olarak ürün kalitesinde düşme olabileceği, danelerin küçük olabileceği ve buruşuk dane miktarının artabileceği beklenmektedir.

- Tohumluk üretiminde kullanılan bazı firma ve kuruluşların tohumluklarında karışıklıklar görülmüştür. Ayrıca, bu yılki yoğun yağış nedeniyle tarlalarda yabancı çavdarda çıkışında artış yaşanmıştır. Bütün

bunlara bağı olarak resmi tarla kontrolleri ve tohumluk sertifikasyon analizleri sonucunda kooperatiflerimizin 8 bin ton civarında tohumluk üretimi gerçekleştireceği beklenmektedir.

- Kooperatiflerimize yeni çeşitlerin deneme ve demonstrasyonlarının yapılmasına devam edilmesi konusunda önerilerde bulunulmuştur.
- Kooperatiflerin kuracağı "Tohum Hazırlama Tesisleri"nin kapasite ve özelliklerinin iyi belirlenebilmesi için Pankobirlik ile koordineli çalışmaları kendilerine önerilmiştir. Bu tesisler için hazırlık yapılırken kurulu diğer tesisleri ziyaret etmeleri, gerek gördüklerinde şartname ve sözleşme metinleri konusunda Pankobirlik'ten destek istemeleri kooperatiflerimize önerilmiştir.
- Tohumluk üretiminde oldukça yaygın alanlar ve bazen küçük tarlalarda tohumluk

üretimi yerine, tohumluk üretiminin belli bir kaç yerde ve toplu yapılması, merkezi bir yerde iyi bir tohum hazırlama tesisinin kurulması kooperatiflerimize önerilmiştir. Tarla ve yetiştirici seçiminde teknik kriterlere ağırlık verilmesinin önemi kooperatiflerimize vurgulanmıştır.

- Kooperatiflerimizin tohum üretiminde ihtiyaç duyacakları yüksek sınıf tohumlukları kendileri adına üretmek üzere seçilecek bazı firmalarla ve enstitülerle işbirliği yapması ve kooperatifler için bu tohumlukları üretmeleri ve belgelerini almalarını sağlaması önemli görülmektedir.
- Çeltik tohumluğu üretiminin gelecek yıllarda Alpullu, Samsun ve Çorum kooperatiflerinin de dâhil olmasıyla, artırılması benimsenmiştir.

CIBE

“International Confederation of European Beet Growers”

42. ULUSLARARASI AVRUPA PANCAR ÜRETİCİLERİ KONFEDERASYONU (CIBE) GENEL KONGRESİ KOPENHAG'DA YAPILDI

Bilindiği üzere Birliğimiz CIBE'nin üç ayrı komitesinde ve Yönetim Kurulunda 11 bir üyeyle temsil edilmektedir. Bu vesile ile üyesi olduğumuz CIBE komite toplantıları, kongre ve organizasyonlara aktif katılım sağlanmakta ve sektörle ilgili çalışmalar yapılmaktadır. CIBE'de üç yılda bir ise tüm komite toplantıları ile birlikte CIBE Genel Kongresi yapılmaktadır. 2009 yılındaki Genel Kongre organizasyonu Danimarka Pancar Üreticileri Birliği “DANISKO” tarafından üstlenilmiştir.

Genel Kongrenin düzenlendiği yıl içerisinde ayrıca komite toplantıları organize edilmemektedir. 16 - 18 Haziran 2009 tarihleri arasında Danimarka - Kopenhag'da düzenlenen Genel Kongreye, PANKOBİRLİK-TÜRKİYE olarak Birliğimiz de davet edilmiştir. Kongreye CIBE üyesi çeşitli AB Ülkelerinden 300'ün üzerinde delege ve iştirakçinin katılımı sağlanmıştır. Genel Kongreye Birliğimizi Temsilen APK

Müdür Yardımcısı Cem KAPTAN iştirak etmiştir.

16-18 Haziran 2009 tarihleri arasında düzenlenen Kongredeki bazı konu başlıkları şunlar olmuştur.

- Danimarka'da şeker pancarı üretimi ve sanayi,
- AB Şeker Rejimi Reformu - Dünya Ticaret Örgütü görüşmeleri
- Pancardan Gıda Dışı Üretim - Dünya Biyoetanol kullanımı, üretimindeki gelişmeler ve ticareti,
- LDC ve ACP ülkelerinden AB'ye şeker ithalatı, Kota dışı Pancar Üretimi,
- Avrupa da Tarımsal İşbirliği,
- Kimya sanayinde kullanılan şekerin gelişimi,
- AB Biyoyakıtların üretiminin geliştirilmesi teşvik sistemleri,
- Pancar üretim maliyetleri ve düşürülmesi, diğer ürünlerle rekabet edebilirliği,
- Pancar Nakliyesi ve Lojistiğindeki

Gelişmeler,

- Pancar Hasadı ve Teknolojileri,
- Pancar alım maliyetlerinin azaltılması ve modernizasyonu, (Almanya ve Fransız deneyimleri)
- CIBE Prosedürleri ve yönetmeliklerle ilgili Yönetim Kurulu Kararları,

Pancar Tarımının AB ülkelerindeki önemi ve geleceği hakkında önemli bilgiler verildiği kongrede, özellikle AB'de pancar tarımının ekonomiye katkısı ve önemi ile sürdürülebilirlik hususlarında alınan önlemler ve son teknolojik gelişmeler hakkında da detaylı bilgiler verilmiştir. Üç gün süren kongre boyunca Birliğimizi ülkemiz pancar ve şeker sektörünü gelecekte de ilgilendirecek olan hususlar hakkında detaylı bilgi alışverişinde bulunulmuş ve ikili görüşmeler yapılmıştır. Birliğimiz AB ve dünyadaki gelişmeleri yakinen takip etmekte ve ilgili birimlerince uyum çalışmaları kapsamında değerlendirmektedir.

ESST Avrupa Şeker Teknolojileri Komitesi

KONGRESİ'NİN İLKİ ROTTERDAM'DA YAPILDI

Organizasyonda üye olarak 19 şeker üreticisi kuruluş, 5 şeker teknoloji birliği, 51 hammadde tedarikçisi birlik bulunmaktadır.

ESST Başkanı Karl Kerten, Şeker Pancarı Tarımında; Tarla ve silolamada kayıplarının azaltılması, bozulmuş pancarların işlenmesi, şeker üretimindeki optimizasyonlar, pancardan enerji üretimi ve şeker verimliliğinin artırılması açısından önemli hususların yer aldığı ESST Kongresi'ne ülkemizin en büyük pancar ve şeker üreticisi olan Pankobirlik ve Konya Şeker Sanayi ve Ticaret A.Ş. yetkililerini de davet etmiştir.

AB ülkeleri şeker sektörünün küresel pazarlara karşı korunabilmesi için şeker üreticileri, şeker teknoloji birlikleri ve hammadde tedarik organizasyonları bir araya gelmişler ve bu amaçla 12 Eylül 2007'de Avrupa Şeker Teknolojileri Komitesini (ESST) kurmuşlardır.

Bu vesile ile Rotterdam, Hollanda'da 18 - 20 Mayıs 2009 tarihleri arasında yapılan 1. ESST Kongresi'ne Birliğimizden Genel Müdür Yardımcısı Atilla YILMAZ, APK Müdür Yardımcısı Cem KAPTAN, Konya Şeker San. ve Tic. A.Ş.'den Bakım Onarım Müdürü Faruk KÜÇÜKKARAPINAR,

Teknik Şefler Mustafa AKKAYA ve Nevzat KAHVECİ katılmışlardır.

Kongrede aşağıdaki konu başlıkları altında 31 sunum ve 11 bildiri dört oturumda ele alınmıştır.

- Pancar kalitesi ve kaliteye etkiden faktörler,
- Pancardan şeker üretiminin sürdürülebilirliği,
- Enerji kullanımı ve gelecekteki sorunlar,
- Genel üretim teknolojilerindeki gelişmeler.

Ziraat ve İşletme olmak üzere iki ayrı bölümde incelenen konular AB'ye girmeye hazırlanan ülkemiz ve Birliğimizin ve iştiraklerimizin ilerideki rekabet şartlarının değerlendirilmesi ve gelişmeler hakkında en son bilgilerin alınması açısından önem arz etmektedir.

AB - ÇAPRAZ UYUM VE ÇİFTLİK DANIŞMA SİSTEMİ SEMİNERİ

Bilindiği üzere 2003 yılı sonrasında Avrupa Birliği (AB) tarafından kabul edilen reform paketi ile Ortak Tarım Politikalarında da bir dizi değişiklikler yapılmıştır. Bu önemli değişikliklerden birisi de, çiftçilerin kendilerine ödenecek desteklerden tam olarak yararlanabilmeleri için çevre, gıda güvenliği ve hayvan refahı standartlarına uyulması ile tarım arazilerinin çevre ve agronomik koşullara uygun bir şekilde korunması zorunluluğunun getirilmiş olmasıdır. Yine anılan reform paketi kapsamında, Çapraz Uyum adı verilen söz konusu standart ve koşullara uyum sağlanması için üye ülkelere Çiftlik Danışma Sistemi (ÇDS) kurma zorunluluğu getirilmiştir.

ve DPT Müsteşarlığı işbirliği ile 5 Haziran 2009 tarihinde Ankara'da bir seminer düzenlenmiştir.

Seminere Tarım ve Köyşleri Bakanlığı, Çevre ve Orman Bakanlığı, Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu, ABGS, GAP Bölge Kalkınma İdaresi, İGEM, A.Ü. Ziraat Fakültesi, Çukurova Ziraat Fak., Ege Ziraat Fak., ile Birlikler ve Merkez Birlikleri Temsilcileri olmak üzere 30 un üzerinde katılımcı iştirak etmiştir. Toplantıda dile getirilen önemli noktalar aşağıda sunulmuştur.

düzenleyen EC No: 73/2009) ve (EC No: 796/2004)

• AB de çiftçilerin Doğrudan Gelir Desteği (DGD) almaları için mutlaka birtakım kurallara uymaları gereklidir. İyi tarım ve Çevre Uygulamaları Uyum Kuralı (GAEC),

• Türkiye'nin uymak zorunda olduğu diğer bir mevzuat ise Yasal İdari-Yönetimsel Gereksinimler başlığıdır (SMRS). Bu kapsamda 18 mevzuat bulunmaktadır.

Bunlardan bazıları:

- Hayvan hastalıklarının bildiri,

Bununla birlikte AB Üyesi Ülkelerde "Çapraz Uyum" kurallarının farklı standartlarda uygulanmakta olduğu ve bu kurallara ilişkin çiftçilere yayım hizmeti sağlamak amacıyla üye ülkelerin kurmuş oldukları "Çiftlik Danışma Sistemlerinin" de farklı yapılarda olduğu bilinmektedir.

Bu bağlamda AB katılım müzakereleri sürecinde ülkemizde çapraz uyum konusunda farkındalık yaratmak ve çiftlik danışma sistemlerinin kurulması ve bu sistemin uygulanması konusunda bazı AB üyesi ülkelerin tecrübelerinden yararlanmak amacıyla, Avrupa Komisyonu Genişleme Genel Müdürlüğü TAİEX (Technical Assistance and Information Exchange) Ofisi

• Türkiye'yi Çapraz Uyuma (ÇU) iten en önemli husus AB ve Ortak tarım politikalarına (OTP) uyum çalışmaları kapsamında 2005 den beri sürdürülen katılım müzakereleridir.

• Türkiye'nin AB üyesi olduktan sonra AB desteklerinden ve fonlarından yararlanabilmesi için tarımsal yapılarının ve tarımsal işletmelerin AB standartlarına uyumlu olması gerekmektedir. 11. Fasıl olan Tarım ve Kırsal Kalkınma başlığı kapsamında, sektör mutlak bir şekilde yapısal olarak kendini ayarlamak zorundadır.

• Ortak Tarım Politikaları'nın (OTP) nin 1. Ayağı Çapraz Uyum konusundaki AB yönetmeliklerine uyumu içerir. (1782 / 2003 ü

- Hayvan hareketlerinin bildiri,

- Daimi olarak meraların bildiri ve korunması vb.

• Kırsal Kalkınma Programı kapsamında OTP'nin 2. Ayağı AB nin Kırsal Kalkınma Tarımsal Fonundan yararlanmak için Çapraz Uyumda "Çevre ve Kırsal Mekânın Geliştirilmesi" hususlarında yapısal olarak uyumu zorunlu kılmaktadır.

• Doğal zorlukları olan bölgelerde (dağ köyleri vb. gibi) bu çiftçilere yapılacak yardımlar söz konusu olduğunda, yine bu çiftçilerin çapraz uyum kurallarına uyma zorunlulukları vardır. Aksi halde destekler azaltılabilir veya kesilebilir.

Şeker fiyatlarındaki büyük yükseliş

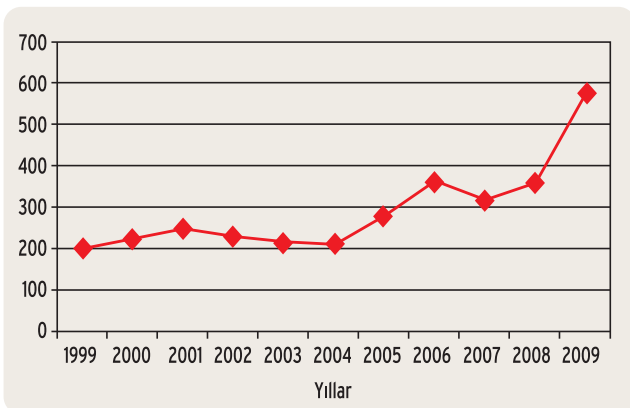
Geçtiğimiz yıldan bugüne şeker fiyatları neredeyse ikiye katlanmıştır. Aşağıdaki tabloda son 10 yılın şeker fiyatları grafiğine baktığımızda son yıllarda dünya şeker borsa fiyatındaki yükselişin ne kadar keskin olduğu açıkça görülecektir. 2008'de ortalama 355 US \$/ton olan değer Ağustos 2009 itibarıyla %62,5'lik

artışla 577 \$/ton'a ulaştığı görülmektedir. Uzmanlara göre bu duruma en büyük etken Hindistan'da yaşanan kötü iklim koşulları ve şeker kamışı alanlarının azalması olmuştur.

2008/2009 dönemi itibarıyla, en büyük şeker kamışı üretim bölgesi olan

Maharashtra'nın çok az yağış alması ve yine bu bölgede çiftçinin daha çok getirisi olan ayçiçeği ve tahılla yönelmesi nedeniyle Hindistan'da şeker kamışı üretim alanı %17 oranında düşmüştür. Beklentiler; gelecek sezonda Hindistan şeker üretiminin %25 oranında düşeceği ve 24 Milyon tonun altına ineceği yönündedir. Bu miktar tahmini yurt içi şeker üretim miktarının yaklaşık 2 milyon ton azalması anlamına gelmektedir. Bu nedenle, 2009/2010 sezonu itibarıyla dünyanın en önemli şeker üreticilerinden olan ülkenin bir şeker ithalatçısı durumuna düşmesi beklenmektedir.

SON ON YILIN YILLIK ORTALAMA ŞEKER FİYATLARI (FOB Avrupa Limanları US \$/ton)

◆ Beyaz Şeker Fiyatı
(Londra Borsası \$/ton)

Fiyat yükselişindeki başka bir etken olarak da Brezilya'da şeker kamışının etanol üretiminde kullanılması gösterilmektedir. Şekerin düşük getirisi nedeniyle fabrikalar etanol üretimine öncelik vermeye başlamışlardır. ABD ile yapılan yeni etanol ihracat anlaşması nedeniyle gelecek aylarda etanol fiyatının da yükselmesi beklenmektedir.

Doç.Dr. Bülent GÜLÇUBUK *

EKONOMİK - POLİTİK AÇIDAN TEŞVİKLER NEDEN UYGULANIR, NASIL UYGULANMALIDIR ?

Dünyada ülkelerin çoğunda farklı zamanlarda farklı alanlarda teşvikler uygulanmıştır ve de uygulanmaya devam etmektedir. Her nedense teşvikler genelde olumsuzlukları gidermeye, azaltmaya, ortadan kaldırmaya yönelik olarak uygulamaya konulur. Bazen de geleceğe ilişkin öngörüler dikkate alınarak uygulanmaya çalışılır. Teşvikler bazen toplumsal olur, bazen kurumsal olur. Bazen bölgesel olur, bazen ulusal. Bazen de uluslar arası. Ekonomi kötüye gittiğinde, ticaret durgunlaştığında, istihdam daraldığında, gelir azaldığında, toplumsal tabakalar arasında uçurumlar arttığında hemen teşviklere başvurulur. Peki, genel ekonomik sistem içerisinde teşvikler uygulansa, kalkınma uğraşlarına başvurulsa yani sorun odaklı değil de süreç odaklı bir yaklaşım benimsense teşviklere yine de gereksinim doğar mı? Örneğin; şekerpancarı için ekim alanlarının ve üretim miktarının daraltıldığı

Teşvik Yasası tarım sektörünü doğrudan etkilemektedir. Her ekonomik kriz tarım üzerinde istihdam, gıda talebi, kayıt dışı çalışma gibi konularda derin etkiler bırakır.

“Şeker Yasası” uygulaması yerine, zamanında şeker ticaretinin artırılmasına, verimlilik ve kalitenin yükseltilmesine yönelik “teşvikler” uygulansa idi, acaba bugün on binlerce şekerpancarı çiftçisi üretimden vazgeçer miydi, gelirinden olur muydu, göçe

maruz kalır mıydı? Aynı durum tütün için de geçerlidir. İşte, bunlar ekonomi-politik açılarından yanıtlanması gereken toplumsal sorun alanlarıdır? Yanıtını ise, teşvikleri uygulamaya koyanlar vermek durumundadır.

Olumsuzlukları gidermek için teşvik uygulamasının yanı sıra tabii ki bazen de başarılar teşvik edilir. Çocuklar eğitimde başarılı olursa ödül ile devamına teşvik edilir. Çalışanın verimliliği durumunda bazen devamlılığı ve motivasyon için de teşvik devreye konulur. Buradan şu çıkarımda bulunabiliriz: Genelde bireysel başarılar teşvik ediliyor diğer yandan ise toplumsal, ulusal olumsuzlukların giderilmesi için teşvikler uygulanıyor. İşte, paradigma burada. Toplumsal, ulusal çözümler yerine bireysel ve geçici başarılarla, uygulamalarla gemiyi yürütmeye çalışıyoruz. O zaman ortada ters giden bir şeyler var. Bunun için neyin, ne zaman, nasıl ve nerede teşvik

edileceği çok önemli. Olumsuzluğu, başarısızlığı beklemektense teşvik uygulaması için başarıyı ve performansı ön plana çıkaran, üretimi-ticareti özendirilen ve bunun için kurumsal yapılanmayı, kapasite geliştirmeyi ve ulusal öncelikleri ön plana çıkaran uygulamalar esas olarak belirmektedir.

Hangi amaçla çıkarılırsa çıkarılsın her teşvik uygulaması yeni bir heyecan ve beklenti yaratır. Bu ekonomik ve politik açıdan da beklentiler doğurur. Bundan dolayı da son açıklanan "Teşvik Yasası" da kamuoyunda büyük bir beklenti ve heyecan oluşturmuştur.

İller sahip oldukları kaynaklar ve öncelikler temelinde desteklenecek ve de ürün bazında uygulamalara gidilecektir. Sosyal fayda maliyeti açısından değerlendirildiğinde ise, eğer uygulamalar başarılı olursa geri kalmış illerde ekonomik canlanma görülebilecek, yeni yatırımlar gündeme gelebilecek ve istihdam alanları yaratılabilecektir. Burada illerin doğru önceliklendirilmesi ve iller arasında doğru gruplandırılmalarının yapılması önem taşımaktadır.

Birçok ilde yatırımcılar, yerel girişimciler bu konuda çekincelerini iletmişler ve kendi illerinin yatırımlardan, teşviklerden yararlanamayacaklarını belirtmektedir.

- Teşvik uygulaması yatırımı özendirilmelidir,
- Teşvik uygulaması ölçek yenilemeli, kapasite genişletmeye dayalı olmalıdır,
- Teşvik uygulaması dış ticareti ön plan çıkarmalıdır,
- Teşvik uygulaması sektörel yapılanmaları ve sektörler arası dinamizmi yakalamayı amaçlamalıdır,
- Teşvik uygulaması her ilin dinamiklerini ön plana çıkarmalı, iller arası ekonomik dayanışmayı güçlendirmelidir,
- Teşvik uygulaması geri kalmış yörelerin temel ekonomik ve geçim kaynağı olan

Küresel ekonomik durgunluk içerisinde açıklanan "Teşvik Yasası" içerisinde önemli iddiaları barındıran ve geleceği yakalamaya çalışan bir yasa olarak gündemde yer almıştır. Bazı iller yasaya karşı büyük bir destek içerisinde iken, bazı iller yatırım dengesini bozabileceği için olumsuz görüş bildirmişlerdir. Bunun için de yasayı ulusal ölçekte mukayeseli ekonomik üstünlükler ve sosyal fayda maliyeti dikkate alınarak değerlendirmek daha uygun olabilecektir. Türkiye'yi dört gruba ayırarak "il bazlı öncelikleri" dikkate alan ve yatırım-teşvik önceliklerini de buna göre belirleyen yasa ulusal ölçekte mukayeseli ekonomik üstünlükler yaklaşımından hareketle olumlu nitelikleri bünyesinde taşımaktadır. Çünkü

Burada dikkatli olmak çok önemlidir. Teşvik uygulayalım derken, bazı illerin haksız rekabete uğraması, yatırımlarını kaydırması sosyal fayda açısından olumsuz sonuçlar doğurabilecek ve maliyeti yüksek sonuçlara neden olabilecektir. Teşvik Yasası uygulamasında beklenen çıktıları görmek, ekonomik krizden çıkışa katkıda bulunmak ve toplumun en önemli sorunlarından olan işsizliğe çare olma açısından "ekonomi politik" yaklaşım ile bazı unsurların dikkate alınması ve "nasıl bir teşvik" uygulamasının da yanıt bulması gereklilik göstermektedir. Nasıl bir teşvik uygulamasının yanıtında Türkiye koşulları dikkate alınarak aşağıdaki unsurlar dikkat çekmektedir;

- Teşvik uygulaması istihdam odaklı olmalıdır,

tarım sektörüne karşı pozitif ayrımcılığı gözetmelidir,

- Teşvik uygulaması finansal ve geri dönüşümlü çözümleri bünyesinde barınmalıdır,
- Teşvik uygulaması tarımsal ve kırsal sanayiye yerinde sağlamalıdır,
- Teşvik uygulaması yerel ve bölgesel hedefli modeller üretebilmelidir.

Bu unsurların dikkate alınması "Teşvik Yasası" nın getireceği maliyeti toplumsal faydaya çevirmede önemli bir unsur olacaktır. Yukarıdaki hedeflere varmak için; hangi ürün, hangi yatırım, hangi il, hangi bölge, hangi sektör/ler sorularına da zamanında yanıt aramak özen gerektirmektedir. Dünya trendleri, ekonomik

kutuplaşmalar, uluslar arası ticari anlaşmalar teşvik yasasının öngördüğü uygulamaların çıktılarını doğrudan etkileyebilmektedir. Bu nedenle dar çerçevede ve kısa dönemli değil, uzun ve sürdürülebilir-kalıcı yaklaşımlar ön plana çıkarılmalıdır.

Her teşvik uygulaması kendine bir hedef koyar. Burada genel olarak ekonomik hedef, büyüme hedefi, istihdam hedefi, katma değer üretim hedefi, vergi hedefi vd. konularda öngörüler ortaya konur ve çıktılara ulaşmaya çalışılır. Böylece ülkenin gelecek 5 ila 10 yıllık hedefleri saptanır. Bu teşvik yasasında en önemli soru, bundan

hareketle şu biçimde ortaya çıkmaktadır: “Bu teşvik uygulaması ile 5 yıl ve/veya 10 yıl sonra nasıl bir Türkiye ekonomisi, istihdam yapısı ve bölgesel gelişmişlik düzeyi.” İşte, yasada belirsiz kalan konulardan birisi budur. 2009 yılının ilk çeyreğinde ekonomik veriler ortaya çıktığında, şöyle bir manzara ortaya çıktı; tarımda -%3, ticarete -%25,4, inşaat sektöründe -%18,9 ve vergi-sübvansiyonlarda -%21,4 oranında büyüme gerçekleşti. Tersinden bakacak olursak bütün sektörlerde küçülme var, genel ekonomide ise %13,8 oranında bir küçülme var. Türkiye dünya işsizlik liginde %16,1 oranı ile üçüncü sırada yer alıyor. İşgücüne

katılım oranı %46,5 yani nüfusun yarısından fazlası bağımlı yaşıyor. O halde ana soru: “Teşvik Yasası” yukarıdaki verileri kaç yılda, ne kadar oranda geliştirme, iyileştirme hedefindedir. Yeni bir ekonomik dalgaya karşı ne kadar dirençlidir. İşte, bu sorulara yanıt verildiği zaman teşvikler genel refaha, istihdama, ekonomiye katkıda bulunabilecektir.

Teşvik Yasası tarım sektörünü doğrudan etkilemektedir. Her ekonomik kriz tarım üzerinde istihdam, gıda talebi, kayıt dışı çalışma gibi konularda derin etkiler bırakır. Bu nedenle tarım konusunda uygulanacak

teşvikler, destekler her şeyden önce ülkenin gıda güvenliği açısından önem taşır. Tüm dünyada tarım için özel bir yer ayrılır ve genel ortamdaki ayrı uygulamalara gidilebilir. Türkiye’de teşvikler ile tarım daha farklı bir noktaya gelebilir. Ama burada teşviklerin hangi ürün, hangi yöre, hangi işleme sanayi ve hangi işgücü için değer taşıdığı öncelik taşır. Teşvik Yasası ile bazı bölgelerde, bazı illerde tarıma dayalı sanayinin geliştirilmesi ve önceliklere, üstünlüklere dikkat edilmesi ilkesi ortaya konmuştur.

Bu, kendi içerisinde tutarlı ve doğru bir yaklaşımdır. Fakat tek başına yeterlilik göstermiyor. Türkiye’de geri kalmış bölgelerde insan işgücü kapasitesi, niteliği, eğitim olanakları, sosyo-kültürel olanaklar gibi faktörlerin kısıtlılığı ne yazık ki, yıllardır tüm teşviklere, desteklere rağmen bu bölgeleri ülkemiz ortalamasına kavuşturamadı. Demek ki, ekonomik teşvik yetmiyor.

Konuya ekonomi-politik açıdan bakmak gerekiyor. Bunun için de eğitim, örgütlenme, girişimcilik, kapasite geliştirme, bölgelerarası ticareti daha fazla ön plana çıkarmak gerekiyor.

Hazırlıkları biten “Türkiye Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modeli” ile ülkemizi 30 havzaya ayırıyor. Bu kapsamda temelde 16 ürünün desteklenmesi öngörülüyor. Acaba bu model ile Teşvik Yasası arasında bir paralellik sağlanabiliyor mu? Yani ikisinin öncelikleri örtüşüyor mu? Tabi burada hemen bir soru da akla geliyor, “neden ürünler arasında çay var da şekerpancarı yok?”, yoksa bir öncelik hiyerarşisi mi var, açıklama gerektiriyor.

Son söz; ülkemizde çiftçi sayısı azalıyor, üretim alanı azalıyor, reel fiyatlar geriliyor, girdi fiyatları düşmüyor, kırsalda genç ve kadın istihdamı halen ucuz işgücü kapsamında değerlendiriliyor.

Göç özellikle bazı bölgelerden yoğun bir biçimde devam ediyor. Teşvik Yasası bu ortamda gerçekten beraberinde beklentileri, umutları artırmıştır.

Bunların gerçekleşmesi kırsal alanda rekabet için örgütlenmeye, küçük üreticilerin desteklenmesine, tarıma dayalı sanayinin kırsal alanlarda geliştirilmesine, tarım dışı istihdam alanlarının kırsalda da yaratılması ile olasıdır. İnsan kaynağı niteliği dikkate alınmadan, bölgesel nitelikler göz ardı edilerek uygulanacak teşvikler, ancak sadece uygulamaya girdikleri tarihlerle ve az sayıdaki yararlanıcısı ile anılacaktır.

TARIM HAVZALARI DESTEKLEME MODELİ

Tarım havzaları, tarımsal faaliyetler için, bir veya birkaç il sınırı veya bölge sınırları içinde aynı ekolojik şartları taşıyan ve birbirinin devamı niteliğindeki tarım alanlarını ifade etmektedir.

Bakanlar Kurulunun 23 Temmuz 2009 tarih ve 27297 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren, 2009/15173 sayılı kararı gereğince Türkiye Tarım Havzalarının Belirlenmesi çalışmalarına başlanmıştır. Söz konusu kararın ekinde yer alan listeye göre iklim, toprak, topografya ve arazi sınıfları dikkate alınarak Türkiye genelinde 30 tarımsal havza belirlenmiştir.

İklim, toprak, topografya ve arazi sınıfları dikkate alınarak, il ve ilçeler itibarıyla belirlenen 30 tarım havzası şöyledir: "Güney Marmara Havzası, Batı Karadeniz Havzası, Kuzeybatı Anadolu Havzası, Doğu Karadeniz Havzası, Karasu-Aras Havzası, Kuzey Marmara Havzası, Büyük Ağrı Havzası, Söğüt Havzası, Çoruh Havzası, Yukarı Fırat

Havzası, Kıyı Ege Havzası, Van Gölü Havzası, Erciyes Havzası, Kaz Dağları Havzası, İç Ege Havzası, Gediz Havzası, Meriç Havzası, Yeşilirmak Havzası, Orta Karadeniz Havzası, Karacadağ Havzası, Zap Havzası, GAP Havzası, Batı Gap Havzası, Doğu Akdeniz Havzası, Kıyı Akdeniz Havzası, Ege Yayla Havzası, Orta Kızılırmak Havzası, Orta Anadolu Havzası, Fırat Havzası, Göller Havzası."

Her havzada hangi ürünün daha verimli yetişebileceği bitki çeşitlerinin ekolojik istekleri ile ilişkilendirilerek tespit edilmiştir. Havza destek modeli öncelikle 16 ürüne prim desteği verilerek uygulanacaktır. Yeni model kapsamında, arpa, aspir, ayçiçeği, buğday, çay, çavdar, çeltik, kuru fasulye, kanola, mercimek, mısır, nohut, pamuk, soya, yulaf ve yağlık zeytin ilk etapta desteklenecek ürünlerdir.

Tarım havzaları, tarımsal faaliyetler için, bir veya birkaç il sınırı veya bölge sınırları içinde aynı ekolojik şartları taşıyan ve birbirinin devamı niteliğindeki tarım alanlarını ifade etmektedir.

Türkiye Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modelinin uygulanması ile verimliliğin ve üretici karının artacağı, arz talep dengesinin sağlanacağı, kamu finansman yükünün azalacağı, üretim planlaması ile uluslararası rekabet gücünün artacağı bildirilmektedir. Bunların yanı sıra doğal kaynakların korunması ve sürdürülebilirliği de sağlanmış olacaktır.

Tarım Mevzuatı

BAŞLIK	TARİH	SAYI
Tarım Arazilerinin Korunması, Kullanılması Ve Arazi Topluştırmasına İlişkin Tüzük	24 Temmuz 2009	27298
Türkiye Tarım Havzalarının Belirlenmesine İlişkin Karar	23 Temmuz 2009	27297
Haşhaş Kapsülü Ve Tohumu Alımı Ve Satımı Hakkında Karar	18 Temmuz 2009	27292
Fındık Üretim Planlanması Ve Dikim Alanlarının Belirlenmesine İlişkin Usul Ve Esaslar Hakkında Yönetmelik	15 Temmuz 2009	27289
Fındık Alımı Ve Satımı Hakkında Kararın Yürürlükten Kaldırılmasına İlişkin Karar	15 Temmuz 2009	27289
Fındık Üreticilerine Alan Bazlı Gelir Desteği Ve Alternatif Ürüne Geçen Üreticilere Telif Edici Ödeme Yapılmasına Dair Karar	15 Temmuz 2009	27289
Asma Fidanı Ve Üretim Materyali Sertifikasyonu İle Pazarlaması Yönetmeliği	03 Temmuz 2009	27277
Meyve Fidanı Ve Üretim Materyali Sertifikasyonu İle Pazarlaması Yönetmeliği	03 Temmuz 2009	27277
Hububat Ürünü Alımı Ve Satımı Hakkında Karar	20 Haziran 2009	27264
Bitki Koruma Ürünlerinin Reçeteli Satış Usul Ve Esasları Hakkında Yönetmelik	12 Haziran 2009	27256
Bitki Koruma Ürünlerinin Toptan Ve Perakende Satılması İle Depolanması Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	09 Haziran 2009	27253
2008-2009 Pazarlama Yılında Nişasta Kökenli Şekerler İçin Şeker Kurulu Tarafından Ayrılan Kotanın, Sakaroz Kökenli Şekerler İçin Ayrılan Kotayla İlgilendirilmeksizin % 25 Oranında Artırılması Hakkında Karar	05 Haziran 2009	27249
Tarım Üretimine Yönelik Düşük Faizli Yatırım Ve İşletme Kredisi Kullanılmasına İlişkin Uygulama Esasları Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ	04 Haziran 2009	27248
Bitkisel Üretim Faaliyetinde Sertifikalı Fidan/Fide Kullanımının Desteklenmesine Dair Karar	27 Mayıs 2009	27240
Yurt İçi Sertifikalı Tohum Kullanımı Ve Sertifikalı Tohum Üretimini Desteklenmesine Dair Karar	27 Mayıs 2009	27240
Tarım Yayımları Ve Danışmanlık Hizmetlerine Destekleme Ödemesi Yapılmasına Dair Tebliğ	21 Mayıs 2009	27234
Şeker Depolama Kesintisi Ve Prım Ödemeleri Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	16 Mayıs 2009	27230
Hammadde Ve Şeker Fiyatları Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	16 Mayıs 2009	27230
Hayvancılığın Desteklenmesi Hakkında Uygulama Esasları Tebliği	15 Mayıs 2009	27229
Tohumculuk Sektöründe Yetkilendirme Ve Denetleme Yönetmeliği	15 Mayıs 2009	27229
Çiftçi Kayıt Sistemine Dahil Olan Çiftçilere Mazot, Kimyevi Gübre Ve Toprak Analizi Destekleme Ödemesi Yapılmasına Dair Tebliğ	08 Mayıs 2009	27222
Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı Çerçevesinde Tarım Dayalı Yatırımların Desteklenmesi Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ	07 Mayıs 2009	27221
Ulusal Süt Konseyi Kuruluş Ve Çalışma Esasları Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	06 Mayıs 2009	27220

Dr. Noyan KUŞMAN*

TOHUMLUK VE TÜRKİYE

ISF Başkanı Orlando De Ponti “Antalya’da yapılan Uluslararası Tohumculuk Toplantısında Türkiye’nin tohumculukta yurt içine ve komşu ülkelere hitap edecek muazzam bir altyapıya sahip olduğunu” söylemiştir.

Tohumluk endüstrisi bugün Dünyada yaklaşık 21 milyar dolar ekonomik hacme sahip bir sektör olarak yerini almaktadır. Bu ekonomik değer on büyük çokuluslu tohum şirketi [Monsanto (US), Dupont (US), Syngenta (İsviçre), Limagrain Grup (Fransa), KWS AG (Almanya), Land O’ Lakes (US), Sakata (Japon), Bayer Crop Science (Almanya), Taikii (Japon), DLF-Trifolium (Danimarka)] ile diğer münferit şirketler arasında paylaşılmış durumdadır.

İlk uluslararası tohumculuk kongresi 1924 yılında Londra’da toplanmış ve bunu 1928 yılında Bologna, 1929 yılında Paris ve 1930 yılında Budapeşte’de yapılan toplantılar takip etmiştir. Bu ilk kongreler tohumculuk sektörü arasında uluslararası bağların güçlü bir şekilde kurulmasına önemli katkı sağlamışlardır. Bunlardan 1928 yılında Bologna’da yapılan ilk toplantıda taslak tohum ticaret kuralları deklare edilmiş ve bu bildiri 1 Temmuz 1929 yılında

uygulamaya konulmuştur. Bu tarihte başlayan çalışmalar 1994 yılında farklı bölümlerin birleştirilmesi ve bitki türleri ile ilgili özel ekler konulması ile tek bir tekst haline getirilerek farklı bir boyuta kavuşturulmuştur. İslahçı haklarının tanınması ve korunan bir çeşit için lisans hakkının uygulanması 1958’de yürürlüğe konulmuştur.

Türkiye’de tohumculuk 1963 yılında çıkarılmış 308 sayılı yasa ve buna bağlı yönetmelikler ile sürdürülmekte idi. 1985 de çıkarılan teşvik yasası ile özel sektör tohumculuk alanında önemli atılımlara imza atmaya başlayınca sektörel anlamda sıkıntılar ve kural uyumsuzlukları yaşanmaya başlamıştı. Bu durumda yasal değişimlerin gerekliliği kaçınılmaz olmuş ve 5553 sayılı tohumculuk kanunu 31 Ekim 2006 yılında yürürlüğe konmuştur. Ancak bu kanun meclis gündemine geldiği günden beri kamuoyunda çok yönlü tartışmalara konu

olmuş ve de olmaya devam etmektedir. Tartışmaların son derece haklı yönleri olduğu gibi istismar, çıkar veya sansasyonel kurgularla gündemde tutulduğu da söz konusudur.

Türkiye Şeker Pancarı Üretimi Organizasyonu ile yaklaşık 80 yıl önce başlayan “firma - üretici” arası bir sözleşmeli üretim kültürünü tanımaktadır. 1959 yılında fillen ve 1961 yılında hukuken kurulan BETA Ziraat ve Ticaret AŞ ile motivasyon bulan tohumculuk alanındaki özel girişimcilik 1985 den itibaren hızlı bir gelişme sürecine girerek sektörün bu günlerini hazırlamıştır. BETA Ziraat ve Ticaret AŞ bir Pancar Üreticileri Kooperatifleri İştiraki olarak özel sektör tohumculuğunun öncülerinden olmuştur. Bu gün sektör içindeki birçok kuruluşun doğuşunu sağlayan BETA mütevazı saygınlığı ile Türkiye tohumculuk sektörü içindeki teknik ve ticari önemini koruyan bir yerde bulunmaktadır. Pancar ve Patatesi

de içine alan farklı sebze türlerinin geniş bir yelpazesinde pazarda olan BETA önemli tarla bitkileri ve yem bitkileri satıcısı olarak aranan bir şirkettir. Yakın bir gelecekte Hububat gurubu tohumculuğunun önemli oyuncularından biri olmaya hazırlanan BETA Bursa Yenişehir de bulunan AR-GE alt yapısı ile de ayrıcalıklıdır. BETA ya ait pancar tohumluk işleme ve kaplama tesisi Türkiye'nin bir başka ilklerindedir.

Benzer kuruluşların çokluğu Türkiye tohumculuk sektörü için bir ayrıcalık olmaktadır. ISF Başkanı Orlando De Ponti'nin Antalya'da yapılan Uluslar Arası Tohumculuk Toplantısında ifade ettiği gibi Türkiye tohumculukta yurtiçine ve komşu ülkelere hitap edecek muazzam bir altyapıya sahip bulunmakta olduğunu söylemiştir. De Ponti'nin ifadesi ile Türkiye'de geliştirilen çeşitler sadece iç pazara değil Avrupa'dan

yapan sermaye, ciro ve insan kaynakları bağlamında farklı boyut ve yapıdaki kurumlardan oluşmaktadır. Ciddi yatırımlara soyunmuş sektör paydaşlarının organizas-

yonları yatırımlarını korumak bağlamında en fazla sorumluluk duyacak kuruluşlar olacaktır. Bu nedenle gündemde olan yetki devrinin vakit geçirmeden bu kurumların yeterlilikle kurgulanmış alt yapılarına teslim etmek kaçınılmaz görülmektedir.

TÜRKİYE TOHUM ÜRETİMİ

TÜR / YIL	2004	2005	2006	2007	2008
BUĞDAY	223.094	176.202	211.848	297.038	145.522
ARPA	19.074	22.307	28.351	39.949	20.180
MISIR (HİBRİD)	27.108	30.167	16.107	11.309	34.097
AYÇİÇEĞİ (HİBRİD)	5.358	6.522	7.670	6.254	8.727
SOYA	292	201	969	1.122	1.274
PATATES	45.870	63.901	75.138	121.902	45.651
PAMUK	18.386	19576	18.784	14.610	10.948
SEBZE	1.412	1.942	2.283	3.401	2.087
YONCA	446	476	508	1.368	517
KORUNGA	942	1.232	929	1.469	698
FIĞ	1.891	2.050	2.172	5.350	2.024
ÇELTİK	1.221	3.505	3.241	5.316	3.410
NOHUT	162	157	161	254	127

Kaynak: TSUAB

ÖZEL SEKTÖRÜN TOHUM SAĞLANMASINDAKİ PAYI (%)

TÜR / YIL	1986	2004	2005	2006	2007
BUĞDAY	0.2	5	11	20	34
ARPA	0	10	22	22	49
SOYA	41.2	99.2	100	100	98
MISIR (HİBRİD)	91.2	99	96	99	99
AYÇİÇEĞİ (HİBRİD)	100	99.3	100	100	100
PATATES	48.9	99.9	100	100	100
SEBZE	94.4	99.8	99.8	100	100
YEM BİTKİLERİ	10.9	26	31.6	52	62
PAMUK	0	52	78.8	86	94

Kaynak: TSUAB

Balkanlara Karadeniz'den Ortaasya'ya, Ortadoğu'dan Afrika'ya kadar pek çok bölgede kullanılacak potansiyel de bulunmaktadır.

Sektörün tarımsal üretimdeki yeri aşağıdaki tablolardan açıkça görülmektedir. Bazı türlerde % 100 olan tohum tedariki oransal değerleri sektörün dinamik özelliğinin getirdiği bir yansımadır.

Türkiye tohumculuk sektörü farklı disiplinlerde üretim, araştırma ve pazarlama

Tarımsal üretim alanı çoklu ilişkiler bileşkesidir, bu nedenle standart modelleme her zaman aynısı sonuçlar üretmez. Bu koşullarda karar vericinin bilgeliği, öne çıkan bir yetkilendirme karakteri olmalıdır. Bilge kişi tercih özgürlüğüne ve üstünlüğüne sahiptir ve ülke gerçekleri ile kuralları doğru merkezde buluşturmayı bilir ve hiçbir sorumluluğu olmayan yetki kolayca kişiselleşir.

1986 yılında İstanbul'da Türkiye Tohumculuk Endüstrisi Derneği (TÜRK-TED) kurulmuştur. Zaman içerisinde, TÜRK-TED çatısı altındaki şirketlerin sayısı sürekli artarak 2008 yılı itibari ile 80'e ulaştırmıştır. TÜRK-TED üyelerinin toplam cirosu Türkiye'deki toplam özel sektör tohumluk üretim ve tedarik tutarının yaklaşık %90'ını oluşturmaktadır. Toplam ticari tohumluk hacminin 2008 rakamları ile 375 milyon USD olduğu dikkate alınırsa TURKTED üyelerinin ekonomik etkinliği daha iyi tarif edilmiş olacaktır.

Halen 223 üye ile Türkiye Tohum Üreticileri Alt Birliği çatısı altında toplanmış olan Türkiye Tohumculuk Endüstrisinin paydaşlarının ilgi alanlarındaki tür farklılığı içinde incelenmesi durumunda, çok değişik yapısal özellikler gösterdiği izlenmektedir. Her ne kadar bazı ortak karakterlere sahip olsalar dahi tür esasında kökten ayrılıkları belirgin olmaktadır. Bu ayrılıklar çeşit geliştiricinin ve AR-GE uygulamalarının yapısal ve teknik özelliklerinden başlayan, satış organizasyonlarının ve pazarlama tekniklerinin farklılığına kadar uzanan bir çeşitlilik göstermektedir. Özellikle çeşit geliştirme konusundaki farklılıklar insan kaynağının tecrübe birikimi, yatırımın karakteri, boyutu ve geri dönüşü gibi çok değişken çözülecekleri beraberinde getirmektedir. Yapılabilirlik değerlendirmeleri sonunda pazarın önemli etkisi ile bazı tür çalışmaları istenilen derinliğe kavuşturulamamakta, bununla beraber bazı türlerde yatırımlar uluslar arası işbirliğinin ve yabancı sermayenin de sıcak bakması sonucu çok gelişmiş koşullara kavuşabilmektedir.

Sektör öncelikli konularından olan AR-GE yatırımını tamamen kendi çaba ve gücü ile yürütmeye çalışmaktadır. Değerleri paylaşarak teknoloji üretmenin temel kuralı doğru paylaşım için karşından beklenen güveni karşıya da verebilmektir. Doğru paylaşmak için masaya konulanlarda eşdeğere yakın olunmalıdır.

Araştırma, alt yapı, sermaye, yetişmiş teknik eleman gerektiren pahalı ve maliyeti olan bir yatırımdır. Bu kontrol edilemezleri çok olan tarım sektöründe yatırımcıyı daha da zorlayan bir durumdur. Dolayısı ile Devletin bir şekilde Özel Sektörün yükünü hafifletici tedbirler alarak temel materyal tedariki ve insan kaynağı yaratmada sektör ile işbirliği içinde programlar geliştirerek uygulaması gerekmektedir. Genetik kaynak geliştirme ve kullanımı, ortak germplasm geliştirme, geliştirilen germplasmın ortak kullanımında kamu-özel sektör işbirliğinin sağlanması gerekir.

Bütün bunların yanında sektörün bir endüstri olduğunun tanınmaması ve daha emekleyen yapının küçük ve orta ölçekli karakterinin (KOBİ) tariflere sığdırlamamış olması sektörü birçok destek programının dışına atmaktadır. Tarif ve ilan edilen desteklerle ilgili uygulamalar sanki yatırımcıya destek vermemeyi amaçlar görünümündedir ve de uygulamalar mahalle ve birime bağlı çok fazla değişkenlik göstermektedir.

Ticari amaçlı tohumluk alışverişinin geçmişi hayli yenidir. Mahsulden ayrılan tohumluk kullanımı 19'uncu yüzyıldan itibaren çoğu ürünlerde giderek azalmış ve tohumluk ticari nitelikli bir özellik kazanmaya başlamıştır. Ancak Bornova bamyası'nın, Yedikule marulu' nun, Kırkağaç kavunu'nun, Langa hıyarı'nın, Ayaş domatesi'nin üstün özelliklerini koruyan ve bir yerde idame ıslahı yapan üreticilerimizin üründen tohumluk ayrımını, genellikle kendine döllenlen türlerden stok tohumluk ayırma ile eşdeğer tutma yanlışını yapmamak gerekir. Bu gün Dünyanın gelişmişler de dâhil birçok ülkesinde çok değişik özellikleri veya sadece yerel halkın tercihi sebebi ile üretilen ve de

koruma altına alınmış birçok türe ait mahalli çeşitler bulunmaktadır.

Ancak yukarıda saydığımız yerel çeşitlerimizi ülkemizde bulmak birçok türde artık mümkün değildir. Bunun sebebi çok çeşitli olmakla beraber yakın zamana kadar mahalli pazarlarda bulunabilen bu çeşitlerin korunmasının düşünülmemiş olması ana etkidir. Temelleri 19'uncu yy'da atılan genetik bilimi çeşit geliştirmeye giden yolun açılmış olmasına ve 20'nci yy başlarında uygulamaya konulan hibrit (melez) teknolojsi ise özel sektör girişimciliği ve ticari tohumculuk arasındaki en etkili ve güçlü köprülerden birinin kurulmuş olmasına imkân vermiştir.

Genetiği ile oynanmış ürünler bugün taşıdığı bilinmezler ile toplumların en azından üretimine ve kullanımına kısıtlama getirdikleri materyallerdir. Ancak yaya kalmamak bağlamında, teknolojiye sahip olmak gerekmektedir. Bunun yolu biyogüvenlik kurallarının yayınlanmış olmasından geçer. Kuralların açıklanmış olduğu bir ortamda

İlk uluslararası tohumculuk kongresi 1924 yılında Londra'da toplanmış ve bunu 1928 yılında Bologna, 1929 yılında Paris ve 1930 yılında Budapeşte'de yapılan toplantılar takip etmiştir. Bu ilk kongreler tohumculuk sektörü arasında uluslararası bağların güçlü bir şekilde kurulmasına önemli katkı sağlamışlardır.

herkesin oyunu açık olarak oynaması acabaları ortadan kaldıracak ve insanlar tükettiklerinin gizlice kendilerine yutturulmadığından emin olacaklardır. Bu açıklık, kontrol sistemlerinin de anlaşılır bir güvenilirlikle çalışacağı alt yapıların kurulmasını sağlayacaktır.

Dünya da teknolojinin bu hızla seyrine seyirci olmak çok yakın bir gelecekte tüm kaynakların kullanımında bir başkasının doğrudan ve dolaylı yetkisine boyun eğmek olacaktır.

Bu gün yoğun şüphe altındaki Genetiği Değiştirilmiş Organizmaların değerlendirilmesini kurallayacak Biyogüvenlik yasası ile sadece teknolojinin gelişme hızının takibi bile, kullanımda sorun olabilecek materyallerin teşhisi ve engellenmesinde gerekli teknolojiye ve bunun hızlı kullanımına ulaşmamızın temel birikimlerini sağlayacaktır.

Bu temel mantık sonuçlarının bağnaz tartışma ortamlarında yetkisiz ağılara sakız yapılmasına fırsat verdirilmesi, korumaya yönelik görüntü perdesinde tehlike boyutlarını daha da artırıcı bir müsamaha olmaktadır.

MARS VERİM TAHMİNLERİ

27 AB ÜLKESİNDE ÜRÜN VERİM TAHMİNLERİ 14 Temmuz 2009

	kg/dekar		5 YIL ORTALAMASI	2008 / 2009 %	%2009 ORTALAMA
	2008	2009			
Toplam Tahıl	520	500	490	-4.6	+1.2
Ekmeklik Buğday	600	570	560	-5.3	+1.3
Makarnalık Buğday	320	310	300	-5.0	+3.8
Toplam Buğday	570	540	530	-5.3	+3.8
Yazlık Arpa	400	360	370	-9.0	-4.0
Kışlık Arpa	550	530	520	-3.6	+1.9
Toplam Arpa	450	430	430	-5.9	-0.8

Kaynaklar: 2004-2008 verileri (son güncelleme: 15/06/2009) EES ve EUROSTAT CRONOS

Avrupa'da ve Bölgede Ürün izleme MARS bulletin 14 Temmuz 2009 Avrupa Birliği tarafından, Avrupa ve komşu ülkelerde tarımsal üretimin uzaktan algılama ve meteorolojik verilerle izleme ve verim tahmini yapma amacıyla MARS (Monitoring Agriculture by Remote Sensing) Projesi kapsamında 2009 yılında yapılan son gözlem ve değerlendirmeler aşağıda verilmiştir.

Türkiye

2008-2009 dönemi için Ülkemizde ortalama buğday verimi, 230 kg/dekar olarak hesaplanmaktadır. Arpa verimi 250 kg/dekar ve mısır verimi ise 680 kg/dekar olarak tahmin edilmektedir.

Ukrayna

Buğday verimi 220 kg/dekar olarak son 5 yılın ortalamasından % 19 daha az olarak tahmin edilmektedir.

Arpa verim tahmini ise 160 kg/dekar ve ortalamadan % 21 daha düşük olarak beklenmektedir. Son yağışlar mısır gibi yazlık ürünlerde bir verim artışı sağlayacağı beklenmekte ve 422 kg/dekar olması (5 yıllık ortalamadan % 10 daha fazla) beklenmektedir. 2007-2008 döneminden kalan stoklar nedeniyle buğday üretim alanlarında bir azalış görülmüş ve üretim en uygun güney bölgeleri ve Karadeniz kıyılarına yoğunlaşmıştır.

Kuzey Afrika Ülkeleri

Verimin, uzun yıllar ortalamasından yüksek olabileceği beklenmekte ve buğday verimi Fas'ta 208 kg/dekar, arpa verimi ise 141 kg/dekar; Cezayir'de buğday verimi 162 kg/dekar, arpa verimi 173 kg/dekar; Tunus'ta buğday verimi 187 kg/dekar; arpa verimi 107 kg/dekar olarak 5 yıl ortalamasından % 20 daha yüksek olarak tahmin edilmektedir.

GDO TARIMDA VERİMİ ARTTIRDI MI?

Ahmet ATALIK*

Türkiye'nin mısır verimi son 3 yıllık ortalamalara göre Arjantin'den %12 ve Güney Afrika'dan %90 daha fazladır.

Ticari anlamda dünyada yaygın olarak tarımı yapılan 4 ürün vardır. Bunlar soya, mısır, pamuk ve kanoladır. Kanola ekim alanı ve tüketimi noktasında ülkemizde henüz önemli bir yer tutmasa da diğer üç ürün büyük ölçüde üretilmekte ve tüketilmektedir. Söz konusu 3 ürün Amerikan Tarım Bakanlığı Dış Tarım Servisi'nin rakamlarıyla incelendiğinde aşağıdaki tablo ortaya çıkmaktadır.

Türkiye, son çeyrek yüzyılda yapılan yatırımlarla dünyanın önemli bir tekstil üretim merkezi haline gelmiştir. Yıllık pamuk ihtiyacı 1,5 milyon tonun biraz üzerinde olup her yıl 1 milyon ton ve üzerinde dış alım yapılmaktadır. GDO'lu pamuk yetiştiren diğer ülkelerle verim karşılaştırıldığında acaba sorun verimsizlik mi?

Küresel ölçekte 125 milyon hektar (mha) alanda genetiği değiştirilmiş tohumla üretim yapılırken, bu alanın %50'si sadece ABD'dedir. Son 3 yıl ortalamasına bakıldığında hektara verim 933 kg civarındadır (çizelge:1). ABD'de pamuk ekim alanlarının %86'sında GD tohumla pamuk ekimi yapıldığı için bu verim yaklaşık olarak GD pamuk verimi olarak kabul edilebilir.

Çizelge 1 / Dünyanın ve bazı ülkelerin pamuk ekim alanları ve verimi

ÜLKELER	Ekim Alanı (mha)			Verim (kg/ha)		
	2007/08	2008/09	2009/10*	2007/08	2008/09	2009/10*
ABD	4.25	3.06	3.20	985	911	902
ÇİN	6.20	5.95	5.40	1.299	1.310	1.331
HİNDİSTAN	9.44	9.37	9.58	567	523	568
ARJANTİN	0.31	0.29	0.30	494	465	490
TÜRKİYE	0.52	0.35	0.30	1.298	1.325	1.379
DÜNYA	32.95	30.68	30.13	796	760	768

Kaynak : USDA Foreign Agricultural Services (*Tahmin)

Çizelge 1'deki ülkeler hem ekim alanı büyüklüğü hem de GD tohumla yüksek verimlilikleri nedeniyle seçilmişlerdir. Son 3 yılın verim ortalamalarına bakıldığında hektar başına Çin'de 1.313 kg, Hindistan'da 553 kg, Arjantin'de 483 kg, Türkiye'de 1.334 kg pamuk alındığı görülür. Dünyanın verim ortalaması ise 775 kg civarındadır. Çin'in pamuk ekim alanlarının %68'inde, Hindistan'ın %76'sında, Arjantin'in ise %95'inde genetiği değiştirilmiş pamuk ekilmektedir (www.gmo-compass.org). Türkiye'nin genetiği değiştirilmemiş pamuk verimi tüm ülkelerin oldukça üzerindedir. Türkiye'nin pamuk verimi, pamuk ticaretini küresel ölçekte elinde tutan ABD'den %43, biyoteknoloji devi Monsanto'nun pamuk

Çizelge 2 / Dünyanın ve bazı ülkelerin soya ekim alanları ve verimi

ÜLKELER	Ekim Alanı (mha)			Verim (kg/ha)		
	2007/08	2008/09	2009/10*	2007/08	2008/09	2009/10*
ABD	25.96	30.21	30.35	2.81	2.67	2.86
BREZİLYA	21.30	21.60	22.00	2.86	2.64	2.73
ARJANTİN	16.60	16.00	18.00	2.78	2.00	2.83
PARAGUAY	2.65	2.70	2.55	2.60	1.41	2.25
URUGUAY	0.51	0.52	0.51	1.67	1.73	1.74
G.AFRİKA	0.17	0.23	0.23	1.71	1.80	2.09
DÜNYA	91.01	96.44	98.80	2.43	2.19	2.45

Kaynak : USDA Foreign Agricultural Services (*Tahmin)

karargahı Hindistan'dan 2 kat daha yüksektir. Soya verimi için de ABD Tarım Bakanlığı verileri üzerinden bir değerlendirme yapılabilir.(Çizelge:2). Toplam soya ekim alanının ABD %92'sinde, Brezilya %64'ünde, Arjantin %98'inde, Paraguay %93'ünde, Uruguay %100'ünde ve Güney Afrika %80'inde genetiği değiştirilmiş soya tohumuyla üretim yapılmaktadır. Çizelgeye

bakıldığında en yüksek ekim alanı ABD'ye ait olup son 3 yıllık verim ortalaması 2.780 kg civarında gerçekleşmiştir. Dünya ortalaması ise 2.357 kg civarındadır. Türkiye, söz konusu ülkelere göre çok daha küçük bir alanda üretim yapmakta olduğu için ABD Tarım Bakanlığı sitesinde kayda değer üretim yapan ülkeler arasında yer almamaktadır. Bu nedenle karşılaştırma

yapabilmek için Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) rakamlarından faydalanılmıştır. (çizelge:3).

Çizelge 3 / Türkiye'nin soya ekim alanları ve verimi

YIL	Ekim Alanı (ha)	Verim (kg/ha)
2006	11.919	3.970
2007	8.675	3.540
2008	9.444	3.650

Kaynak : TÜRK

Ülkemizde genetiği değiştirilmemiş soya ekim alanı 2008 yılı itibarıyla 9.444 ha'dır. Son 3 yıl hektara verim ortalamamız ise yaklaşık olarak 3.720 kg'dır. Türkiye'nin verim ortalaması, küresel soya ticaretini elinde bulunduran ve soya ekim alanlarının %92'sinde GD tohumla üretim yapan ABD'den yaklaşık %34, soya ekim alanlarının %98'inde GD tohumla üretim yapan Arjantin'den %47 ve soya tarımı yapılan arazilerinin tamamında GD tohum kullanan Uruguay'dan %117 daha fazladır. Mısır veriminde de Türkiye dünyanın sayılı ülkeleri arasında yer almaktadır. GD tohumla mısır üreten ülkeler arasında ABD ve Kanada'nın ardından üçüncü sırada

Mısır, pamuk ve soyada ülkemiz dünya ortalamasının oldukça üzerinde bir verimliliğe sahiptir. Yani ülkemizde söz konusu ürünlerin birim alana verimlerinde herhangi bir sorun yoktur. Ancak ülkemizdeki GDO lobisi tüm bu verileri görmezden gelip tarımımızın çağ atlamasını GD tohumlara endekslemekte ve GD tohumla üretim yapan ülkelerdeki üretim artışına dikkat çekmektedir.

gelmektedir. ABD mısır ekim alanlarının %80'inde, Kanada ve Arjantin %84, Güney Afrika %57'sinde GD tohumla üretim yapmaktadır.

Türkiye tarımını GDO kurtaramaz

Türkiye'nin mısır verimi son 3 yıllık ortalamalara göre Arjantin'den %12 ve Güney Afrika'dan %90 daha fazladır.

Tarım alanlarının büyük bölümünde GD tohumla üretim yapan ülkelerin, ABD Tarım Bakanlığı verileri üzerinden Türkiye ile yapılan verim kıyaslamasında, Türkiye pamuk ve soya ile açık ara önde yer almaktadır. Mısırdaki ise ABD ve Kanada'nın hemen ardından gelmektedir.

Her üç üründe de ülkemiz dünya ortalamasının oldukça üzerinde bir verimliliğe sahiptir. Yani ülkemizde söz konusu ürünlerin birim alana verimlerinde herhangi bir sorun yoktur. Ancak ülkemizdeki GDO lobisi tüm bu verileri görmezden gelip tarımımızın çağ atlamasını GD tohumlara endekslemekte ve GD tohumla üretim yapan ülkelerdeki üretim artışına dikkat çekmektedir.

Küresel pamuk ticaretini elinde bulduran, dünyanın bir numaralı ihracatçısı, pamuk ekim alanlarının %86'sında GD tohumla pamuk üreten ABD'nin pamuk verimi Türkiye'den %43 daha düşüktür, ancak ABD'de 3 ila 4 milyon hektarlık bir alanda pamuk üretimi yapmaktadır.

Pamuk ihracatında ABD'nin ardından dünya sıralamasında ikinci sırada gelen Hindistan pamuk ekim alanlarının %76'sında

Çizelge 4 / Dünyanın ve bazı ülkelerin mısır ekim alanları ve verimi

ÜLKELER	Ekim Alanı (mha)			Verim (kg/ha)		
	2007/08	2008/09	2009/10*	2007/08	2008/09	2009/10*
ABD	35.01	31.83	31.49	985	911	902
KANADA	1.37	1.17	1.20	1.299	1.310	1.331
ARJANTİN	3.41	2.25	2.00	567	523	568
G.AFRİKA	3.30	3.00	3.20	494	465	490
TÜRKİYE	0.45	0.52	0.50	1.298	1.325	1.379
DÜNYA	159.85	156.44	156.44	796	760	768

Kaynak : USDA Foreign Agricultural Services (*Tahmin)

GD tohumla üretim yapmaktadır. Hindistan'ın mısır verimi Türkiye'den %141 daha azdır, bununla birlikte Hindistan 9,5 milyon hektarlık bir alanda pamuk üretimini gerçekleştirmektedir. Türkiye'nin ise pamuk üretim alanı 300 bin hektar civarındadır ve ihtiyacı olan pamuğun ancak 1/3'ünü yetiştirebilmektedir.

Türkiye soyada da GD tohumla üretim yapan ülkeler arasında verimde rakipsiz önde olmasına karşın her yıl bir milyon tonun üzerinde soyayı yurt dışından almaktadır. Soya ihracatında ABD, Brezilya ve Arjantin küresel ölçekte ilk 3 sırada yer almaktadır. Türkiye'nin soya verimi bu ülkelerden sırasıyla %34, %36 ve %47 daha fazladır. Ancak ABD yaklaşık 30 mha, Brezilya 22 mha ve Arjantin 18 mha alanda soya üretimi yaparken Türkiye 9,444 ha alanda soya üretmeye çalışmaktadır.

Türkiye mısırdaki da yurt dışına bağımlı olup hemen her yıl yaklaşık 1 milyon ton civarında mısır alımı yapılmaktadır. Mısır ihracatında Arjantin birinci sırayı alırken Türkiye'nin mısır verimi bu ülkeden %12 daha fazladır. Ancak Arjantin 2-3 mha bir alanda mısır üretirken, Türkiye 450-500 bin hektarlık bir alanda mısır üretmektedir.

Görüldüğü üzere üretimdeki artış GDO ile ilgili olmamaktadır ve Türkiye'nin tarım sorunlarının çözümünü de GDO değildir. Türkiye öncelikle tarımsal alt yapı sorunlarını çözümlenmelidir. Bu sorunları çözümlenmiş olan ABD 2009 yılı için tarımına 95 milyar dolar, AB 43 milyar avro aktarıırken Türkiye sadece 4 milyar 950 milyon TL aktarmıştır. Tarımımızı kalkındırmak istiyorsak, yüzümüzü GDO'ya dönmekten önce bu sorunlarla yüzleşmemiz gerekmektedir.

DÜNYANIN BİYOETANOLLÜ İLK DİZEL ARACI

Bir İsveç firması olan BSR, birçok Avrupalı otomobil üzerinde yaptığı çalışmalar sonucunda %95'lik etanolle (E95) çalışan dizel Saab 9-3 marka otomobil geliştirdi.

Sonuç olarak daha az yakıt tüketimi, yüksek performans ve daha az egzoz emisyonuna ulaşılmış oldu.

Bu dönüşüm çalışması Örnköldsvik'de bulunan, Biyoetanol üreticisi ve dağıtıcısı bir firma ile birlikte, AB projesi olan "BEST" (Sürdürülebilir Taşımacılık için Biyoetanol) projesi çerçevesinde yürütülmüştür.

Aracın Özellikleri

Saab 9-3, yanma odası, yakıt sistemi ve motor yazılımları geliştirilmiş olan orijinal Saab dizel motoruyla çalışmaktadır. BSR firması yeni aracın özelliklerini aşağıda belirtildiği şekilde özetlemektedir:

- Maksimum güç 195 hp., tork 410 Nm
- Düşük yakıt tüketimi; yol testlerine göre yaklaşık 5 lt/100 km.
- %95 daha az fosil CO2 salınımı, daha az zararlı hidrokarbon, nitrik oksit ve sıfır parçacık emisyonu.

Aracın AB (veya ABD) normlarına göre emisyon testleri yapılacaktır. Aşınma testleri de gerçekleştirildikten sonra araç dönüşüm projesinin değerlendirmesi yapılacak, sonuç olarak biyoetanolü araçların sayısının artırılabilmesi için araç dönüştürme yönteminin uygun bir yol olup olmadığına karar verilecektir.

Saab 9-3, yanma odası, yakıt sistemi ve motor yazılımları geliştirilmiş olan orijinal Saab dizel motoruyla çalışmaktadır.

Kaynak:

<http://www.motorauthority.com/ethanol-powered-diesel-saab-9-3-on-display-at-swedish-show.html>

ABD'de Yakıt Alkolü ve Biyodizel

Geçen son iki hafta, ABD'nin Florida eyaletindeydim. Önce Miami Üniversitesi Temiz Enerji Araştırma Enstitüsünde bulundum. Miami Üniversitesi yerleşkesindeki uygulamalar “Yeşil Yerleşke” için ilerliyor.

Bu konuda programlar yürütülüyor. Gerek yakıt kullanımı, gerek atık yönetimi konularında başarılı uygulamalar sürerken, enerji verimliliğindeki çalışmalar da hızla sürdürülüyor.

Yerleşke içindeki servis otobüslerinde kullanılan B20 (%20 oranında soya yağı kökenli biyodizel içeren motorin) güzel bir örnek olarak karşımıza çıkıyor. Ağustos 2007'den bu yana, biyodizel kullanımı üniversite için adeta sürdürülebilirlik hedeflerinin bir göstergesi durumda. Florida yeşil enerji uygulamalarına önem ve öncelik veren bir eyalettir. Kullandığım kiralık otomobilde yakıtım Gasohol adı verilen bir akaryakıt idi.

Adını İngilizce benzin ve alkol sözcüklerinin ilk ve son hecelerinden alan bu motor yakıtı, % 10 oranında etil alkollü benzindir. Karışımdaki benzinin oktan sayısına bağlı olarak farklı oktan sayılarında pazarlanabilmektedir. Örneğin, Shell Gasohol 91 ve Shell Gasohol 95 gibi. 25 yıldan bu yana, Shell Gasohol 91 satışta olup, halen Shell Gasohol 95, dünyada dört yüz civarında istasyonda satılmaktadır. Benzinimi doldururken, motorin pompalarında da B15 veya B20 etiketleri ile biyodizeli görmek güzeldi.

ABD'de giderek dizel motorlu taşıtlara eğilim ve doğal sonucu motorin satışları artmaktadır. İzlediğim kadarı ile Shell bu konuya yoğunlaşmış durumda. Shell istasyonlarında pek çok motorin afişleri vardı.

Öğrencilik yıllarımda etanolü benzinlerle motor testlerini yaptığım günler çok gerilerde kaldı. Bu gün aracımda güvenle etanolü benzinleri kullanmanın keyfini sürüyorum.

diye yine kaygılandım. Yakında POAŞ'ın mevcut tek ürünü Biyobenzin yanında, başka markalarla, yeni biyobenzinlerin, diğer deyişle yakıt alkolü benzinlerin satışa arzı haberini sizlerle paylaşmayı umuyorum. Görüşmeler etanol üreticilerimiz ile sektör firmalarımız arasında sürüyor. B2 (%2 oranında biyodizel içeren motorin) haberi de yakında.

ÖTV muafiyeti ile %2 oranında motor biyoyakıtı katkısının akaryakıtta zorunlu

ÖTV muafiyeti ile %2 oranında motor biyoyakıtı katkısının akaryakıtta zorunlu kullanımı için yasal düzenleme acilen yapılmalı kanaatindeyim. Böylece biyodizel için enerji tarımı tetiklenirken, mevcut alkol üretim kapasitesi kullanılmış olacaktır. Ardından, yakıt alkolü için zorunlu kullanım oranı %5'e çıkarılmalıdır.

Orlando'da, bitkisel ve hayvansal yağ ve türevleri ile uğraş veren akademik dünya ve endüstrisi için lider sivil toplum kuruluşlarından biri olan Amerikan Yağ Kimyacıları Derneği (AOCS) tarafından düzenlenen kongreye katıldım.

Bu yıl AOCS, 100. kuruluş yılını kutladı. Kongrede yeni biyodizel hammaddeleri ve biyodizelin özelliklerinin iyileştirilmesi konuları öne çıktı. Bizim bildirimiz ise, ülkemizin aspir enerji tarımı sonuçları üzerine idi.

Gasohol ile keyifli sürüşlerimi yaparken, ülkemde neden motor biyoyakıtları akaryakıt istasyonlarında farklı markalarla yer alamıyor

kullanımı için yasal düzenleme acilen yapılmalı kanaatindeyim. Böylece biyodizel için enerji tarımı tetiklenirken, mevcut alkol üretim kapasitesi kullanılmış olacaktır. Ardından, yakıt alkolü için zorunlu kullanım oranı %5'e çıkarılmalıdır. Gasohol de pazara kolaylıkla girebilir. Hızla Gasohol tanımlama yasal süreci gerçekleştirilebilir ve gasohol standardına sahip olabilir.

Yollar, biyoyakıtlar derken vatanımdayım. Herşey bir yana erguvan mevsimi İstanbul'da, Boğaz'da motorinli taşıtları kullanmak bir yana. Otomobilim B2'yi bekliyor.

KAYNAK: <http://www.petroturk.com>; Yazar: Filiz Karaosmanoğlu, Enerji Petrol Gaz, Sayı: 390; Sayfa: 19; 15 Mayıs 2009.

Kooperatiflerimizi
tanımaya devam
ediyoruz.

S.S AĞRI PANCAR EKİCİLERİ KOOPERATİFİ

S.S.Ağrı Pancar Ekicileri Kooperatifi 13 Mart 1985'de Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı'nın 0043 sayılı kararı ile kurulmuştur.

18 Nisan 1985'de Ticaret Sicil Gazetesinde 1246 sayılı ile ilan edilmiştir. Kuruluş tarihinden itibaren merkez Ağrı olmak üzere Iğdır ve

Eleşkirt olmak üzere 3 adet satış mağazası ile faaliyetlerini sürdürmektedir.

1985 yılında kurulan Ağrı Kooperatifi 13 Mart 1985 tarihinde Erzurum Pancar Kooperatifi'nden Iğdır Satış Mağazasını devralmıştır.

Hizmetlerin sunulması esnasında ortak-kooperatif ilişkilerini geliştirmek, müşteri memnuniyeti ve satış sonrası hizmetlere önem verilmesi, köy çalışmalarının aksatılmadan sürdürülmesi, ortaklara uygun şartlarda tarımsal girdi sağlamak amacıyla yenilikçi satış şekilleri amaçlanmakta ve uygulanmaktadır.

Ağrı Şeker Fabrikası'nın ekim sahasında faaliyetlerini sürdüren Ağrı ve İğdir İline bağlı yerleŐim birimlerinde 57.387 adet ortağı bulunmaktadır.

Ağrı Pancar Ekicileri Kooperatifi'nin amacı AnasözleŐmede de yer aldığı üzere; ortaklarının sosyal, ekonomik ve kültürel yönden kalkınmalarını sağlamak, tarımsal çalışmalarını düzenlemek, ortaklarının gereksinim duyduğu her türlü tarımsal araç

ve gereçleri temin ederek ortaklarına peşin veya uygun vadeli taksitlerde satmak, ortakların satın alma güçleri bakımından temin etmekte zorluk çektikleri büyük tarım araç ve gereçlerini satın alarak ortaklar yararına işletilmesini sağlamak, ortaklarının pancar dışındaki ürünlerinin pazarlanmasına ve değerlendirilmesine yardımcı olmak kısaca ortakların faaliyet konularıyla ilgili her türlü gereksinimlerini karşılamaktır.

Kooperatif faaliyetleriyle kimyevi gübre, zirai ilaç, tohum, lastik, tarım alet ve makinelerinin uygun fiyatlarla ve zamanında temin edilerek satılması ve bu sayede bölgede piyasa fiyatlarını belirleyici bir rol üstlenerek ortaklarına hizmet götürmektedir.

Hizmetlerin sunulması esnasında ortak-kooperatif ilişkilerini geliştirmek, müşteri memnuniyeti ve satış sonrası hizmetlere

Kooperatifin İlk Yönetim Kurulu yeleri

Sebahattin ÖZKAL	Başkan
Vahap ATALAY	Başkan V.
Ali AYZ	ye
Enver ALPASLAN	ye
Recep NARİN	ye

Kooperatifin İlk Müdürü

Nuri SÖNMEZ

Kooperatifin Şu Anki Yönetim Kurulu yeleri

Ahmet EVLİYAOğULLARI	Başkan
Enver ALPASLAN	Başkan V.
Mehmet OKTAY	ye
Halil YAŞAR	ye
Abdul Kadir AKMAN	ye

Kooperatifin Şu Anki Müdür Vekili

Mustafa Kemal AğDAğLI

önem verilmesi, köy çalışmalarının aksatılmadan sürdürülmesi, ortaklara uygun şartlarda tarımsal girdi sağlamak maksadıyla yenilikçi satış şekilleri amaçlanmakta ve uygulanmaktadır.

Ayrıca pancar alım fiyatın tespiti ekim kotlarının belirlenmesi, kati bedel ödemeleri,

ekim çapa, sulama, mücadele ve söküm avanslarının yeterince ve zamanında verilmesi konularında ilgili Kuruluşlar nezdinde girişimlerde bulunarak üreticilerin haklarının korunması yönünde çalışmalar yapmaktadır. Son yıllarda T.C. Ziraat Bankasının faizsiz sulama sistemleri kredileri

Kooperatif ve ortaklarımıza büyük katkılar sağlamış, Kooperatif faaliyetlerimizin artmasını sebep olmuştur.

Dünyada ve ülkemizde yaşanan ekonomik krize rağmen Kooperatifimiz imkânları ölçüsünde faaliyetlerini büyük bir gayretle devam ettirmektedir.

Kooperatif Satış Mağazaları ve Personeli

Kooperatif Adı : Sınırlı Sorumlu Ağrı Pancar Ekicileri Kooperatifi
Adresi : Erzurum Cad. No:75 04200/AĞRI
Telefonlar (Santral) : 0 472 215 3035
0 472 215 3036
Faks : 0 472 215 6044

KOOPERATİF MERKEZİ

Cevdet ŞAVLUK : Muhasebe ve Bilgi İşlem Memuru
Songül AKTAŞ : Haberleşme ve Arşiv Memuru
Cengiz ALPASLAN : Şoför
Nusret GENÇ : Hizmetli

Mağaza Adı : Merkez
Adresi : Erzurum Cad.No:75 04200/AĞRI
Telefonlar (Santral) : 0 472 215 3035
0 472 215 3036
Faks : 0 472 215 6044
Mağaza Personeli :

Mağaza Adı : Eleşkirt
Adresi : Kenan Evren Cad. Sağlık Lisesi Karşısı ELEŞKİRT/AĞRI
Telefon - Faks : 0 472 711 2158
Mağaza Personeli : Aydın ŞİMŞEK Mağaza Şefi

Mağaza Adı : Iğdır
Adresi : Evren Paşa Caddesi Dedemin İş Merkezi Altı No:28
IĞDIR
Telefon - Faks : 0 476 227 5901
Mağaza Personeli : Hakan ERTAŞ Mağaza Memuru (Ziraat Mühendisi)

20 kat daha fazla ürün verebiliyor...

Japonya'nın başkenti Tokyo'daki bu sera, daha çok bir ilaç deposuna benziyor ama aslında her şeyiyle bir sebze bahçesi.

Projenin yaratıcılarına göre burası "geleceğin gıdalarının" yetiştirildiği bir sebze üssü...

Hayli steril olan bahçede böcek yoktur, sebzeler güneş ışığı ya da yağmur almamaktadır ve ülkenin her yerinde haftanın yedi günü, günün 24 saati yetiştirilebilmektedir.

Bilim insanları tarafından ortamın ışığı, ısı, nem oranı gibi faktörler sürekli kontrol altında tutulduğu gibi gerekirse karbondioksit oranında bile oynama yapılarak olumsuz sonuç riski sıfırlanmaktadır.

Uzmanlar, risksiz üretime ihtiyaç olduğunu, dünyadaki açlık krizi yüzünden gıda üretimini şansa bırakmamak için böyle bir proje başlattıklarını söylemektedirler.

Sebzeler şimdiden bazı marketlere promosyon olarak dağıtılmaktadır.

Japon hükümeti tarafından da desteklenen proje, tamamen hijyenik ortamlarda gerçekleştirilmektedir.

Üretim sırasında görevlilerin eldiven ve cerrahi maske de kullandıklarını söyleyen yetkililer, bu üretim ile normal bir topraktan 20 kat daha fazla ürün alındığını bildirmektedirler.

Kaynak: <http://www.kenthaber.com/Haber/bilim-teknoloji/Normal/iste-gelecegin-sebze-tarlasi/baf983a1-830d-41c0-a851-ef0e92baca0a>

Bilim insanları tarafından ortamın ışığı, ısı, nem oranı gibi faktörler sürekli kontrol altında tutulduğu gibi gerekirse karbondioksit oranında bile oynama yapılarak olumsuz sonuç riski sıfırlanmaktadır.

S.S. AKŞEHİR - ILGIN PANCAR EKİCİLERİ KOOPERATİFİ

Kooperatif ortaklarımızın ürünlerinin değerlendirilmesi amacıyla ortaklarımızla sözleşmeli üretim yapılmaktadır. 2000 yılından itibaren sürdürülen sertifikalı hububat tohumculuğunu yapılmakta olup uygun piyasa şartlarında satışa sunmaktadır.

S.S. Akşehir-Ilgın Pancar Ekicileri Kooperatifi 25.01.1952 tarihinde kurulmuştur. Kuruluş tarihinden itibaren merkez Ilgın olmak üzere çevre ilçelerdeki toplam 11 adet satış mağazası ile faaliyetlerini sürdürmektedir.

S.S.Akşehir-Ilgın Pancar Ekicileri Kooperatifi'nin amacı ortaklarının sosyal,

ekonomik ve kültürel yönden kalkınmalarını sağlamak, tarımsal çalışmalarını düzenlemek, ortaklarının gereksinim duyduğu her türlü tarımsal araç ve gereçleri temin ederek ortaklarına peşin veya uygun vadeli taksitlerde satmak, ortakların satın alma güçleri bakımından temin etmekte zorluk çektikleri büyük tarım araç ve gereçlerini satın alarak ortaklar yararına

işletilmesini sağlamak, ortaklarının pancar dışındaki ürünlerinin pazarlanmasına ve değerlendirilmesine yardımcı olmak kısaca ortakların faaliyet konularıyla ilgili her türlü gereksinimlerini karşılamaktır.

1972 yılında Pancar Kooperatiflerinin üst birliği olarak Pancar Ekicileri Kooperatifleri Birliği (Pankobirlik) kurulmuş ve Kooperatif aynı yıl Birliğe ortak olmuştur.

Pankobirlik kuruluşundan bu güne kadar pancar taban fiyatının tespit edilmesinde etkin bir görev yürütmekte, Kooperatifimizin her türlü Kimyevi Gübre, Ziraî ilaç, Tarımsal Alet ve Makine vb. tüm ihtiyaçlarının uygun fiyat ve ödeme şartlarında temini görevini yürütmektedir.

2009 yılı itibarı ile Kooperatif 10 ilçede, 276 köydeki 61.402 ortağına hizmet götürmektedir.

Kooperatifimizde 13 adet üniversite mezunu, 28 adet lise mezunu, 4 adet ilkököl mezunu olmak üzere toplam 45 kadrolu personel ile beraber 4 adet de geçici personel görev yapmaktadır.

Kooperatif ortaklarımızın ürünlerinin değerlendirilmesi amacıyla ortaklarımızla sözleşmeli mısır, tahıl, patates ve bakliyat

Kooperatifin İlk Yönetim Kurulu Üyeleri

Halit ÖZALP	Başkan
İbrahim PEKTAŞ	Başkan V.
Mehmet ÜNAT	Üye
Muhittin DEVRES	Üye

Kooperatifin İlk Müdürü

Orhan ERDEM

Kooperatifin Şu Anki Yönetim Kurulu Üyeleri

Yusuf YAZIR	Başkan
Mehmet TAKIMCI	Başkan V.
Burhan BALLI	Üye
Süleyman TÜRKMEN	Üye
İlhami DEMİRCİ	

Kooperatifin Müdürü

Mustafa ZEREK

ekimi yaptırılmaktadır. 2000 yılından itibaren sürdürülen sertifikalı hububat tohumculuğunu 2007 yılında kurmuş olduğu Yeni Hububat Tohumu Üretim Tesisi ile ortaklarının ihtiyacı olan sertifikalı hububat tohumu üretmekte olup uygun piyasa şartlarında satışa sunmaktadır. 2008 yılında 750 ton sertifikalı buğday tohumu üretimi yapılmış ve ortaklarımızın tohum ihtiyacı bünyemizdeki üretimle karşılanmıştır.

S.S. Akşehir-İlgın Pancar Ekicileri Kooperatifi ortaklarının gelirini arttırmak için pancar ve hububatın yanında alternatif ürün

yetiştiriciliği öneminin bilinciyle endüstriyel patates yetiştirmeyi ön plana almıştır.

Şirketlerle işbirliği yaparak ortaklarına sözleşmeli patates ekimi yaptırıp elde edilen ürünü en iyi şekilde değerlendirmektedir. Kooperatif sözleşmeli üretim yanında süt hayvancılığı yapan ortaklarının elde ettiği sütü piyasa şartlarının üzerinde satın alarak süt hayvancılığının gelişimine katkıda bulunmaktadır. Her yıl ortalama 7.000 ton ham sütü modern şartlarda ortaklarından teslim alıp ham süt işleyen fabrikalara satışını yapmaktadır.

Kooperatif süt toplama faaliyetinin yanında, bu yıl 300 büyükbaş kapasiteli hayvancılık tesisi projeleri arasındadır.

Kooperatif iştiraki olan ILPAN A.Ş. ile her yıl ortalama 35.000 ton yaş pancar küspesini Ilgın Şeker Fabrikasından temin ederek modern şartlarda paketleyip besicilik yapan ortaklarımızın ihtiyaçları karşılanmaktadır. Paketlenmiş yaş pancar posasının yanında, ortaklarımızla sözleşmeli silajlık mısır ekimi yapılarak paketleme makinesi ile mısır silajı da paketleyip bölge hayvancılığının gelişimine katkı sağlamaktadır. 2008 yılında 2.000 ton mısır silajı paketlenip satışa sunulmuştur. 2000 yılından itibaren Kooperatif Pankobirlikçe temin edilmek üzere Ilgın Şeker Fabrikası'nın faaliyet alanında pancar ekimi yapan çiftçilerimizin yılda ortalama 14.000 ton kimyevi gübresinin dağıtımını yapmaktadır.

2008 Faaliyet yılı itibarıyla Kooperatif ortaklarına yaptığı satışlarını bir önceki yıla oranla %45 oranında arttırarak 33.116.882,40 TL. ye ulaştırmıştır. Faaliyet Karı ise bir önceki yıla göre %133 oranında arttırarak 709.260,38 TL. ye yükselmiştir. 2008 Faaliyet Yılı net karı ise 2.018.524,75 TL. olarak gerçekleşmiştir.

Kooperatif Satış Mağazaları ve Personeli

KOOPERATİF MERKEZİ

Adresi : Fatih Mahallesi Nevzat İspir Caddesi No:190 Ilgın/KONYA
Telefon : 0 332 8827138-39-40
Fax : 0 332 8812603
Cemil ŞAHİN Müdür Yardımcısı (Zirai)
Mehmet AYHAN Müdür Yardımcısı (Mali-İdari)
Ethem ÜNLÜ Üretim Şefi
Mehmet USLU Muhasebe Bilgi İşlem Memuru
Levent ALTUN Muhasebe Bilgi İşlem Memuru
Muhammet KOÇ Muhasebe Bilgi İşlem Memuru
Hekim SARI Muhasebe Bilgi İşlem Memuru
Bülent AŞIK Muhasebe Destek Elemanı
Hatice CESUR Haberleşme ve Arşiv Memuru
Mustafa ÖNCÜ Şoför
Mustafa ÇOLAK Hizmetli
İsmail DEMİRTAŞ Hizmetli
İsmail TAŞKIN Üretim Elemanı

Mağaza Adı : Ilgın (Merkez) Satış Mağazası

Adresi : Fatih Mahallesi Nevzat İspir Caddesi No:190 Ilgın/KONYA
Telefon : 0 332 8827138-39-40
Fax : 0 332 8812603
Personel Adı : Bekir UYAR Mağaza Şefi

Mustafa BALIKÇI Mağaza Memuru
Muzaffer KAYA Mağaza Memuru
Bayram Cumhur DOYRAN Mağaza Memuru
İbrahim EKER Mağaza Memuru
Hüseyin ÜNLÜ Üretim Elemanı
Mustafa KULAK Üretim Elemanı

Mağaza Adı : Akşehir Satış Mağazası

Adresi : Konya Bulvarı Selçuklu Lisesi Karşısı No:30 Akşehir/KONYA
Telefon / Fax : 0 332 8131045
Personel Adı : Nusret CAMCI Mağaza Şefi
Bahattin ARI Mağaza Memuru
Seyit Celil YILDIRIM Mağaza Memuru

Mağaza Adı : Kadınhanı Satış Mağazası

Adresi : Tepebaşı Mahallesi Konya Caddesi No:123
Kadınhanı/KONYA
Telefon / Fax : 0 332 8341503
Personel Adı : Battal BAŞ Mağaza Şefi
Hasan SUNAY Mağaza Memuru
Ercan AKALIN Mağaza Memuru

Mağaza Adı : Yunak Satış Mağazası

Adresi : Selçuk Mahallesi Kader Sokak No:1/D Yunak/KONYA
Telefon / Fax : 0 332 8512820
Personel Adı : Veli GÖKALP Mağaza Şefi
Zakir YER Mağaza Memuru
Mustafa ÜNLÜ Hizmetli

Mağaza Adı : Şarkikaraağaç Satış Mağazası

Adresi : Beyköy Yolu Depo Sokak No:24 Şarkikaraağaç/ISPARTA
Telefon / Fax : 0 246 4112176
Personel Adı : Mustafa AYCAN Mağaza Şefi
İbrahim KAHRAMAN Mağaza Memuru
Veysel KEDEK Mağaza Memuru

Mağaza Adı : Argıthanı Satış Mağazası

Adresi : Çarşı İçi Konya Caddesi No:15 Argıthanı-Ilgın/KONYA
Telefon / Fax : 0 332 8891046
Personel Adı : Tacettin YÜKSEL Mağaza Memuru

Mağaza Adı : Doğanhisar Satış Mağazası

Adresi : Harman Mahallesi Cumhuriyet Caddesi No:1
Doğanhisar/KONYA
Telefon / Fax : 0 332 5561817
Personel Adı : Ali AK Mağaza Memuru

Mağaza Adı : Çeltik Satış Mağazası

Adresi : Fatih Mah. Mustafa Kemal Sokak No:5 Çeltik/KONYA
Telefon / Fax : 0 332 8712074
Personel Adı : Hüseyin ALTUNKALEM Mağaza Şefi
Adem TAŞ Üretim Elemanı

Mağaza Adı : Sarayönü Satış Mağazası

Adresi : Otogar Karşısı Ziraat Odası Altı No:25 Sarayönü/KONYA
Telefon / Fax : 0 332 6173101
Personel Adı : Mehmet Ertürk KAPLAN Mağaza Memuru

Mağaza Adı : Yalvaç Satış Mağazası

Adresi : Leblebiciler Mahallesi Cumhuriyet Caddesi No:8
Yalvaç/ISPARTA
Telefon / Fax : 0 246 4414742
Personel Adı : Yafes ER Mağaza Memuru

Mağaza Adı : Tuzlukçu Satış Mağazası

Adresi : Pazar Yeri Mahallesi Belediye Dükkanları Tuzlukçu/KONYA
Telefon / Fax : 0 332 8612442
Personel Adı : Kadir KULAER Mağaza Şefi
Ahmet AYATA Mağaza Memuru

Mağaza Adı : Ilgın Süt Üretim Şefliği

Adresi : Behlülbey Mahallesi Nevzat İspir Caddesi No:190
Ilgın/KONYA
Telefon / Fax : 0 332 8825952
Personel Adı : Burhan TAŞKEMER Üretim Elemanı
Mustafa DUMAN Üretim Elemanı
Kutup SERTÇAKAN Üretim Elemanı
Hüsamettin CAN Üretim Elemanı

ARILAR YOK OLURSA İNSANLARIN YALNIZCA DÖRT YIL ÖMRÜ KALIR

Başlıktaki sözü meşhur bilim insanı Albert Einstein söylemiş. Sözün gerisi şöyle: Arı olmazsa tozlanma olmaz, bitki olmaz, hayvan olmaz, sonunda insan olmaz.

Geçen yıl ülkemizde arılarda kitlesel ölümler olmuştu. Ancak asıl büyük kayıplar

ABD ve benzeri ülkelerde oldu. Arı sayısı ABD'de 2006'da yüzde 32 düştü.

2007'de ise düşüş yüzde 36 oldu. Koloni çöküş hastalığı denen bu olay 2007/2008 kışında İngiltere'de yüzde 30 arı kaybına yol açmıştı. Bu konu 1. Uluslararası Muğla

Arıcılık ve Çam Balı Kongresi 2008'de ele alınarak yerli, yabancı bilim insanları tarafından tartışılarak değişik nedenler ileri sürülmüştü.

Varroa denilen ve arı üzerinde yaşayan parazitlerin dayanıklılık kazanması, virüsler, tarım ilaçlarının kullanımı bunlardan bazılarıdır.

Koloni çöküş hastalığı şu ya da bu şekilde endüstriyel tarımın hızlı gelişimi ile

Kısmen doğal alanların sürekli azalması nedeniyle arı yemleri daha çok hazırlanmaktadır.

Bunlar yapay katkıları, protein ve glukoz/fruktoz şuruplarından yapıyor. "Grain" kuruluşun iddiası bu yapay diyetin arıların bağışıklık sistemini zayıflattığı yönündedir. Ürünlerde yaygın olarak kullanılan tarım ilaçları da arıları etkilemektedir. Imidacloprid içeren tarım

GDO'lu mısırın da etkili olduğu yönünde şüpheler yoğunlaşmaktadır.

Ecologist adlı dergi bundan 18 ay önce bütün teorilerin temelinde arıların bağışıklık sisteminin bozulması olduğunu yazmıştır.

Dünyada endüstriyel tarımın az geliştiği yerlerde çöküş hastalığının görülmemesi sanırım bu açıklamayı da desteklemektedir.

ilgili bulunmaktadır. Çöküşün en fazla olduğu ülkelerin ABD ve İngiltere olması da bu ilişkiyi desteklemektedir.

ilaçlarının arıların kovanlarını bulmasını engellediği ileri sürülmektedir. ABD'de mısır alanlarının yarısından fazlasını kaplayan

Başlıktaki sözü meşhur bilim insanı Albert Einstein söylemiş. Sözün gerisi şöyle: Arı olmazsa tozlanma olmaz, bitki olmaz, hayvan olmaz, sonunda insan olmaz.

Endüstriyel tarım; tarım ilaçları, kimyasal gübreler vb. sanayi girdilerinin yoğun kullanıldığı tarım sistemidir.

Bu tarım sistemi ülkemizde ve her yerde çiftçiyi pahallaşan girdilerle soyarken, aynı zamanda artık hayatı kökünden yok denebilecek şekilde yok etme gücünü de kazanmaya başlamıştır.

Sanayiye dayalı girdiler olmaksızın veya çok az kullanarak tarım yapma imkanı vardır. Ancak bunun için de çaba göstermek gerekiyor.

ALARM SİNYALİ

VEREN BİTKİLER

Herkes bitkilerin tehlikeden kaçamadıklarını, dolayısıyla düşmanlarına hemen teslim olduklarını zanneder. Ancak yapılan araştırmalar durumun hiç de zannedildiği gibi olmadığını ortaya çıkarmıştır. Tam tersine bitkiler de şaşırtıcı taktiklerle düşmanlarının üstesinden gelmektedirler.

Örneğin bitkiler, yapraklarını kemiren böcekleri uzaklaştırmak için kimi zaman zararlı kimyasallar üretirler, kimi zaman da bu böceklerle beslenen avcı böcekleri çeken kimyasal kokular yayarlar. Kuşkusuz her iki taktik de son derece akılcıdır. Nitekim tarımsal alanda yapılan faaliyetlerde bu savunma stratejisi, çok etkili bir yöntem olarak taklit edilmeye çalışılmaktadır. Almanya'daki Max Planck Kimyasal Ekoloji

Enstitüsü'nde 'bitki savunması genetiği' alanında çalışmalar yapan Jonathan Gershenzon, bu akılcı stratejiyi gereği gibi taklit edebilirlerse, gelecekte tarımsal ilaçlamaların zehirsiz yapılabileceğini düşünmektedir.

Bazı bitkiler tırtıllar tarafından saldırıya uğradıklarında hemen bu tırtıllarla beslenen avcı böcekleri kendilerine çeken, uçucu bir kimyasal madde salgılar.

Yardıma çağrılan böceklerin özelliği ise yumurtalarını tırtılların içine bırakmalarındır. Tırtıldan habersiz onun içinde barınan ve yumurtadan çıkan larvalar ise, bu tırtıllarla beslenerek büyüme imkanı bulurlar. Böylece ekine zarar veren tırtıllar dolaylı bir strateji ile imha edilir.

Bitkinin, yapraklarının bir tırtıl tarafından yendiğini anlaması ise yine kimyasal yöntemlerle gerçekleşir. Bitki, yapraklarını

kaybettiği için değil, tırtılın salyasındaki kimyasallara tepki olarak böyle bir alarm sinyali verir. Basitmiş gibi görünen bu olayda üzerinde durulması gereken pek çok konuyu vardır. Bunlardan birkaçını şöyle sıralayabiliriz: 1-Bitki, tırtılın kimyasal salgısını nasıl algılamaktadır?

2-Bitki, alarm sinyali verdiğinde tırtıllardan kurtulacağını nereden bilmektedir?
3-Verilen sinyalin böceklerde davet etkisi yapacağını nereden bilmektedir?
4-Bitkinin, daveti doğru böceklere (saldırgan tırtıllarla beslenen) yapmasını sağlayan nedir?
5-Verilen sinyal sesli değil kimyasal bir salgı şeklindedir. Böceklerin kullandığı kimyasallar da son derece karmaşık bir molekül yapısına sahiptir. Kimyasaldaki en ufak bir eksiklik ya da yanlışlık, sinyalin niteliğini kaybettirebilir. Bu durumda bitki bu sinyali veren kimyasalı kendi kendine nasıl üretebilmektedir? Nairobi'de bulunan Uluslararası Böcek Fizyolojisi ve Ekoloji Merkezi'nden ve İngiltere'deki Toprak Ürünleri Araştırma Enstitüsü'nden bir grup araştırmacı da bu konuda bir çalışma gerçekleştirmiştir: Çalışma ekibi mısır ve buğday tarlalarında ekinlerin arasına, tarım zararlılarını bu strateji

ile ortadan kaldıran bir çim ekmıştır. Sonuçta, tarım ilacı kullanılmasına gerek kalmadan, zararlı canlıların etkisiz hale getirilmesinde %80 oranında başarı sağlanmıştır. Bitkiler üzerinde sergilenen bu benzersiz çözümün yaygınlaştırılması durumunda tarımda daha büyük aşamalar kaydedilecektir.

ABD Utah'ta yetişen bir tütün bitkisi ise Manduca güvesinin tırtılı tarafından saldırıya uğramaktadır. Bu zararlının yumurtaları Geocoris böceği tarafından sevilen bir yiyecek türüdür. Tütün bitkisinin salgıladığı uçucu kimyasal madde sayesinde Geocoris avcısı kimyasal salgılar aracılığıyla çağırılmakta ve yumurtalar bu böcek tarafından yendiği için tırtıl sayısının artışı engellenmektedir.

Bazı bitkiler tırtıllar tarafından saldırıya uğradıklarında hemen bu tırtıllarla beslenen avcı böcekleri kendilerine çeken, uçucu bir kimyasal madde salgılar. Yardıma çağırılan böceklerin özelliği ise yumurtalarını tırtılların içine bırakmalarıdır. Tırtıldan habersiz onun içinde barınan ve yumurtadan çıkan larvalar ise, bu tırtıllarla beslenerek büyüme imkanı bulurlar. Böylece ekine zarar veren tırtıllar dolaylı bir strateji ile imha edilir.

PLASTİK İÇİYORUZ

Sıcak çayla doldurulmuş plastik bardaklar tehlike saçıyor! Su damacanelerinden, alüminyum folyoya kadar birçok ambalaj maddesi yiyip içtiklerimize geçiyor.

Ege Üniversitesi'nden radyokimyager ve radyofarmasist Dr. Memduh Sami Taner günlük hayatımızda yaygın olarak kullandığımız bazı ambalaj malzemelerinin tehlikelerine dikkat çekiyor. Dr. Taner, içindeki yiyeceklerle tepkimeye girmeyen, hiçbir kimyasal madde sızdırmayan "cam ambalajların" tercih edilmesi gerektiğini bildiriyor.

Plastik bardak, tabak, çatal vb malzemeler ile sıcak içecek-yiyecek tüketimi ciddi olarak terk edilmesi gereken, Sağlık Bakanlığı'nca üretimine müdahale edilmesi gereken bir konudur. Bu tür malzeme ile tüketilen 70-90 derece sıcaklığındaki içecek,

içinde bulunduğu polimer (plastik) malzemeyi ısı etkisi ile çözerek, monomerlerine ayırmaktadır. Bu monomerler ise tehlikeli kanserojen maddelerdir.

Köpük bardaklar plastik malzemelere göre ısıl müdahalelere dayanıklılığı daha yüksek gibi görülse de gözenekli yapısı dolayısıyla 100 derecedeki sıcak sıvılar bu materyalin (ör. polistiren) çözünmesini sağlayabilir. Bu durumda yine monomerik gruplar sıvıya geçecek ve ağız yoluyla bünyeye toksik madde alımı gerçekleşebilecektir.

Sıcak su ile etkileşime en az geçme ihtimali, kağıt bardaklar için geçerlidir, özellikle ABD, İngiltere ve Avrupa Birliği'nde kağıt bardak yaygın kullanımdadır. İnsan ve çevre sağlığı açısından geri dönüşümlü materyallerin kullanımı zorunlu ve öncelikli bir konu olduğundan yurtdışında soğuk-sıcak her türlü içeceklerin perakende satışı kağıt bardak ile yapılmaktadır. Ülkemizde ise plastik malzemeler halen yoğun olarak kullanılmakta ve çevre kirliliğine sebep olmaktadır.

Plastik kap ve şişeler, suyla etkileşimi minimal derecede olacak şekilde üretilse de yumuşak (mamba) su her zaman iyi bir çözücüdür. Asitli içeceklerde ise çözücü karakter daha da baskındır. Böyle olunca da tüketicilerin uzun süre plastik ambalajda beklemiş içecekleri tercih etmemeleri önerilir. Ambalajda cam dışındaki malzemeden

yapılmış kapların kullanılması halinde, bu kapların sağlık açısından sakıncalı olmadığına, kullanım ve üretimine ilişkin bilgi ve belgeler, ilgili bakanlığa sunulurken izin alınması gereklidir.

Konserve kaplarının şişmesi, ekşi ve acı tatlar, çeşitli asidik ve kötü kokular, konserveyi oluşturan malzeme ve sıvının rengindeki kararmalar ambalaj veya içerik kaynaklı bir bozukluğu haber verir. Bu tür ürünler tüketilmemeli, kötü ambalaj ve içeriği ile "kanıt" haline gelmiş ürün, ilgili firma ve yetkili mercilere derhal şikayet edilmelidir.

Isıtma işlemi yapmaksızın, tamamen koruma amaçlı olarak alüminyum folyo içinde "gıda saklamak" sağlıklıdır, ancak yüksek ısıda (fırın, mikrodalga) su oranı yüksek gıdaların folyo içine hapsedilerek pişirilmesi sakıncalı olabilmektedir. Yüksek ısı ve yiyeceklerin pişirilmesi esnasında çıkan kimyasal içerikli buhar, ince alüminyum folyo ile reaksiyona girebilir.

Teneke ambalaj dediğimiz ambalajlar, iç yüzeyi inert (kimyasal olarak ilgisiz) bir polimerik malzemeyle kaplı ise standartlara uygundur. Fakat bu tür bir önlem alınmadan salt metal ambalaj ile gıda veya gıda maddesinin suyunun teması söz konusu ise, tüketilecek gıdaya çok dikkat edilmelidir. Uzun süre beklemiş gıdaların tüketilmesi çok riskli olup son kullanma tarihine yakın ürünler tüketilirken “metalik bir tat” hissedilirse, gıdanın tüketilmesi sakıncalı olacaktır. Son kullanma tarihi geçmiş olsun olmasın bu tür bir tat alınıyorsa gıda maddesi tüketilmemeli, tüketicilerin başvurması gereken noktalara veya ilgili firmaya bu konuda şikayet bildirimini yapılmalıdır.

Isıtma işlemi yapmaksızın, tamamen koruma amaçlı olarak alüminyum folyo içinde “gıda saklamak” sağlıklıdır, ancak yüksek ısıda (fırın, mikrodalga) su oranı yüksek gıdaların folyo içine hapsedilerek pişirilmesi sakıncalı olabilmektedir. Yüksek ısı ve yiyeceklerin pişirilmesi esnasında çıkan kimyasal içerikli buhar, ince alüminyum folyo ile reaksiyona girebilir. Sonuç olarak folyoyu oluşturan alüminyum metalinin, alüminyumun bir bileşiği halinde çözünerek gıdaya karışması ve bünyeye girişi, yani vücutta metal birikimine sebebiyet vermesi çok mümkündür.

Polimerik malzeme olduğu için streç film dikkatli kullanılmalıdır. Streç filmin yemeklere karışmaması, ısıtma-piştirme esnasında kaplarda ve gıdaların iç yüzeylerinde bulunmaması çok önemlidir.

Ülkemizde poşet çayların kullanımı hızla artarken sağlık açısından getireceği riskler de daha çok dikkate alınmaya başlamıştır, poşeti oluşturan ambalaj malzemesinin niteliği, gözenekli olan bu malzemenin polimer lifli yapıya sahip olması, sıcaklığa bağlı olası yapısal değişimleri ve metal zımba kullanılmış olması istenmeyen özelliklerdir. Başta karaciğer, böbrek olmak üzere vücuttaki değişik organ ve dokularda olumsuz etkiler yaratabilir.

Konuyu biraz daha açacak olursak, sıcak su her türlü çözünmeyi, deformasyonu ve parçalanmayı sağlayan bir ortamdır. Hele hele sıcak su asitlendirilmiş (limon, kuşburnu vb. ekşi tat) veya bazıkse (adaçayı, ihlamur; acımtırak tat), ayrıca içeriğinde mineral ve çeşitli iyonlar var ise bu durumda sıcak su güçlü bir çözgen gibi davranarak çay adını verdiğimiz “kurutulmuş bitki tozu”nun yanında ambalajın da çözünmesini sağlar. Kişi bu karışımı içince hem faydalı hem de toksik birçok maddeyi vücuduna almış olacaktır.

Çevre kirliliğine sebep olan en büyük kaynaklardan birisi de market-zincir mağaza, pazar vb. alışveriş ortamlarında kullanılan taşıma amaçlı poşetlerdir. ABD'de geri dönüşümlü ambalaj malzemesi kullanma zorunluluğu ve çevre hassasiyeti, ayrıca denetleme ve çevre sağlığı için ihbar-şikayet müessesesinin etkinliği sayesinde çoğu market zincirinde kağıt veya doğada parçalanabilir nitelikteki yapıya sahip ambalaj malzemesi -poşet- kullanımı söz konusudur. Kolonyalı mendil, içeriğindeki alkolün varlığı,

çözücü ve bakteri kırıcı etkisi dolayısıyla hızlı pratik ve estetik (kozmetik) bir el ve yüzey temizleyici malzemedir. Burada dikkat edilmesi gereken kolonyalı mendillerin içerdiği alkolün karakteridir. Tüketicieye sunulması gereken, etil alkol veya isopropil alkol içerikli kolonyalı mendillerdir.

Ambalaj malzemelerindeki gelişmeler ve malzeme bilimi çok hızlı bir şekilde gelişmektedir. İçine aldığı gıda maddesinin kimyasal yapısı ile en az ilişkiye geçen ambalaj en sağlıklıdır. Günümüzde çok dayanıklı polimerler geliştirilmiş durumdadır ancak bahsi geçen malzemelerin maliyeti bunların yaygınlaşmasını engellemektedir. En iyisi, en ideali “her zaman 'CAM AMBALAJ'’dır.

Kaynak: Dr. Memduh Sami TANER (Ph.D.), Ege Üniversitesi-Radyokimyager, Radyofarmasist
<http://ziraatforum.com/Son-Haberler/PLASTIK-ICYORUZ.html>

Türkiye'de de giderek yaygınlaşan bu uygulamaların ilk örnekleri iki alışveriş merkezinde görülmüştür. Daha sonra İzmir Soyak Mavişehir ve Alanya, Heybeliada ve Büyükada'daki konutlar ve sanayi yapılarında da tercih edilmiştir. Şu an Türkiye'de 100'e yakın yeşil çatı uygulaması olduğu söylenmektedir.

Çevre dostu çatılar

Büyükşehirlerde azalan yeşil alanlar binaların çatılarında yeniden geri kazandırılabilir. Türkiye'de 2004 yılından beri uygulanmakta olan "Yeşil Çatı" uygulaması aslında çoğu kişinin henüz haberdar olmadığı bir uygulamadır. Tamamen yeni ve alışılmadık dışı bir çatı konsepti olmasına karşın Türkiye'de kısa sürede büyük yapıların çatılarında kendine yer bulabilmiştir.

Yeşil çatı uygulamalarda çatı kaplaması yerine çiçekler ve bitkiler kullanılmaktadır. Terasın üzerine toprak koyularak susuzluğa dayanıklı bitkiler ekilmektedir. Yeşil çatı, içinde yalıtımın da olduğu birçok katmandan oluşmaktadır. Yani çatı yada terasın üzerine sadece toprak ve bitkilerin konulması ile gerçekleştirilen bir uygulama değildir.

Bu tarz bir uygulamaya gerek duyulmasının sebepleri ise aşağıda sıralanabilir.

1. Kentsel alanlardaki "sıcak ada" etkisini azaltmaktadırlar. Çevredeki kırsal alanlara göre, şehirdeki hava her zaman daha sıcak ve kurudur.
2. Isı yalıtım özelliği sayesinde daha iyi iklim yaratmaktadırlar. Kış aylarında ısıyı binanın içerisinde tutmakta, yaz aylarında ise sıcaklığı 6-7 derece düşürerek klimaları neredeyse gereksiz kılmaktadırlar.

3. Bitki örtülerinin ses dalgalarının bir kısmını yutmakta olduğu bilinmektedir. Çatı bahçelerin 2-10 dB arası ortam gürültüsünü azaltmakta olduğu tespit edilmiştir. Otoban ve havaalanı yakınlarındaki binaların ses yalıtımı için alternatif çözüm olabilirler.
4. Çatıdaki bitki örtüsü, bitümlü veya diğer sentetik örtülerin hoş olmayan kokusunun yayılmasını engellemektedir.

5. Havadaki toz ve diğer partikülleri tutarak hava kirliliğini de azaltmaktadır.

6. Yağmur sonrası diğer çatı türlerine göre daha fazla su tutmaktadır. Böylece daha yavaş buharlaşma neticesinde havadaki doğal nem sayesinde daha sağlıklı mikro iklim yaratılmaktadır.

7. Çatı bahçelerini sulayan yağmur ve drenaj suları depolanmaktadır ve tekrar kuraklık günlerde sulama için kullanılmaktadır. Hatta tuvalet temizliği ve araba yıkama işlerinde de değerlendirilebilmektedir.

8. Bitkiler fotosentezi karbon dioksit gazını tüketerek ve oksijen üreterek gerçekleştirir. Böylece havanın kalitesini iyileştirir ve sera etkisini azaltırlar.

9. Çatı bahçeleri kuşlar, kelebekler, arılar, kınkatlar, salyangozlar gibi canlılara yaşam ortamı oluştururlar ve şehirde de doğa ile yakınlık hissini verirler.

10. Elektromanyetik yalıtımı da sağlamaktadırlar. Son yıllarda sağlık riski olduğu tespit edilen cep telefonu baz istasyonların elektromanyetik dalgalarının binalara nüfuzunu azaltırlar.

11. Çekici ve estetik manzaralar yaratırlar.

12. Yeşil çatılar aşırı sıcaklık değişimlerini ılımlaştırarak su yalıtım membranların genişleme ve daralmasını önlemektedirler, dolu ve UV radyasyonun verdiği hasardan korumaktadırlar ve konvansiyonel çatılara göre 2 kat daha uzun ömürlüdürler.

Örneklerinin en çok Almanya'da görüldüğü yeşil çatılar eğimli çatılardan düz teraslara kadar birçok alanda kendine yer bulabilmektedir.

Türkiye'de de giderek yaygınlaşan bu uygulamaların ilk örnekleri iki alışveriş merkezinde görülmüştür. Daha sonra İzmir Soyak Mavişehir ve Alanya, Heybeliada ve Büyükkada'daki konutlar ve sanayi

yapılarında da tercih edilmiştir. Şu an Türkiye'de 100'e yakın yeşil çatı uygulaması olduğu söylenmektedir. Metrekare fiyatı 10 Euro ile 30 Euro arasında değişen yeşil çatı uygulamasının Türkiye'de giderek yaygınlaşacağı düşünülmektedir.

Tabii ki çatıları yeşillendirirken dikkat edilmesi gereken hususlar da var. Her yapıya uygulanabilir olmasına karşın uygulanacak binanın taşıyıcı sisteminin yeşil çatıya uygun olup olmadığının kontrol edilmesi gerekmektedir.

Özellikle depremde zarar görmüş binalarda tehlike yaratabilmektedir. Su yalıtımının yapılması oldukça önemlidir ve bunun bitki köklerine dayanıklı olacak şekilde yapılması gerekmektedir.

Gerekli önlemler alındığında ise bu uygulama ile harika görümlü ve daha sağlıklı şehirler elde edebiliriz.

Kaynak: www.konuthabercisi.com

Ahududu

Gülgillerden; böğürtlen gibi çalı halinde, dikenli bir bitkidir. Kümeler halindedir. Kendiliğinden yetişir. Meyvesi duta benzer. Sarımsak kırmızı portakal renginde, sulu ve güzel kokuludur. Meyvesi toplanıp, kurutulur. Reçel, şurup ve likör yapılır. Meyve olarak da yenir.

İNSAN SAĞLIĞI HEP BİRİNCİ PLANDA

Kanı temizler, vücutta biriken zehirli maddelerin atılmasını sağlar. Terletir ve idrar söktürür. Kabızlığı giderir. Vücuda dinçlik verir. Romatizma, mafsalsı kireçlenmesi, nikris, boğaz, bademcik ve göz iltihaplarında kullanılır. Kansızlık ve veremde çok iyi bir gıdadır. Ateş'i düşürür. Üre ve şeker hastalarına da faydalıdır. Mide ülseri olanların kullanılmaması gerekir.

Havuç

Maydanozgillerden; uzunca koni şeklinde ve etli olan kökünden dolayı sebze olarak yetiştirilen bir çeşit bitkidir. İçerisinde şeker, A vitamini ve karotin vardır. Müzmin kabızlığı giderir. Çocuk ishallerini keser. Bağırsak iltihaplarını giderir. Mide ve bağırsak kanamalarını keser. Kansızlığı giderir. Cilde

canlılık verir. Anne sütünü artırır. Cilt ve göz hastalıklarını önler. Böbrek ağrılarını dindirir. Vücutta kuvvet verir. Astım, bronşit, ses kısıklığında göğsü yumuşatır, rahatlık verir. Veremde de faydalıdır. Mide ve onikiparmak ülserinde şikayetleri giderir. Kalp hastalıkları ve damar sertliğinde faydalıdır. İdrar ve bağırsak gazlarını söktürür. Aybaşı halinin muntazam ve ağrısız olmasını sağlar. Diş etlerini kuvvetlendirir. Yüz ve boyun kırıklıklarını giderir. Görme gücünü artırır.

Kiraz

İdrar söktürücü özelliğiyle böbreklerin dostu olan kiraz vücutta zehirli maddelerden temizliyor. Kiraz ürik asit ve ürat tuzlarının vücuttan atılmasını sağladığı için romatizma ve gut hastalıklarıyla eklem kireçlenmesi ve

damar sertliğinin tedavisinde de kullanılıyor. Ayrıca yapısında bulunan kinik asit ile böbreklerin taş ve kum yapmasını önlediği ve varsa zamanla döktüğü, ayrıca safra kesesi taşının dökülmesine de yardımcı olduğu biliniyor. Vücuttaki fazla suyun atılmasıyla, dolaylı olarak zayıflamaya yardımcı oluyor.

Kirazın ayrıca peklik giderici özelliği bulunuyor. Özellikle bayatyemeklerle pastırma, sucuk gibi gıdaların zararlarını önleyen kiraz, aynı zamanda kandaki zararlı maddelerin vücuttan atılmasını ve kanın temizlenmesini, yüzde oluşan sivilcelerin giderilmesini sağlıyor. Kiraz suyunun yüz ve boyun kısımlarına sürülmesinin deride kırışıklıkları önlediği ve giderdiği belirtiliyor. Karaciğerin dostu olan kiraz, hastalıklar, fazla ilaç tüketimi ve zehirlenmeler sonucu zorlanan karaciğerin yükünü hafifleterek iyileşmesine yardım ediyor. Karaciğer zamanla normale dönüyor ve safra salgısı artıyor. Böylece sindirim gücünü artırıyor. Kirazda bulunan 'levüloz' adlı şeker kolay sindirilebildiği için şeker hastaları hiçbir tehlike oluşmadan kiraz yiyebiliyor.

Ekşi Elma

Gülgillerden; ormanlarda yetişen bir ağacın meyvesidir. Meyveleri küçük ve çok ekşidir. Çiçekleri, açık pembe.

Mide ve bağırsaklardaki gazı boşaltır. Buralardaki iltihapları giderir.

Pancar

Ispanakgiller familyasından; ince köklü, bir veya iki yıllık otsu bir bitkidir. Yem pancar, sebzelik pancar ve şeker pancarı gibi çeşitleri vardır. Kırmızı pancarın kökleri toparlak bir yumru şeklindedir. Sebze olarak kullanılır. Şeker pancarının kökleri toparlak bir yumru şeklindedir. İçeriğinde sakaroz vardır.

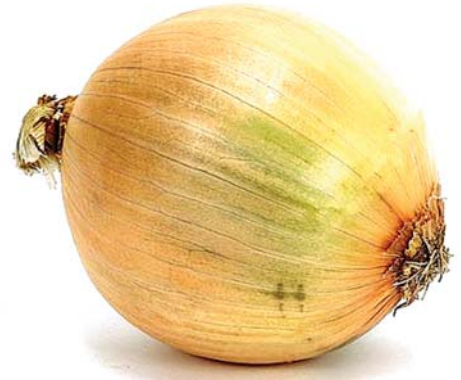
Kırmızı pancar, Karaciğer'in muntazam çalışmasını sağlar. İdrar söktürür. Kansızlığı giderir. Şeker hastalığı ve vereme karşı korur. Mide ve bağırsakları kuvvetlendirir. Sinirleri yatıştırır. Vücudu kuvvetlendirir.

Soğan

Kansere karşı bile etkili olan soğanın faydaları saymakla bitmiyor. Her mutfakta olması gereken soğanın yararları ise şöyle:

En makbulü genelde çiğ yenen kırmızı soğandır. Kırmızı soğanda "flavanol" maddesi bulunur. Dolama hastalığına, sıcak küldü közlenmiş kuru soğanın zararını çıkarıp sarmak sancıyı alır ve dolamayı olgunlaştırır. Baş ağrısına, bir baş soğan ince kıyılarak haşlanır ve haşlanmış soğan, bir tülbent arasında altına bağlanırsa, ağrıyı dindirir. Şeker hastalığında, bol soğan yemek çok şifalıdır. Kalp krizi riskini azaltmak için içerisinde flavanol maddesi bulunan kırmızı soğandan her yemekte çiğ olarak biraz yemekte fayda vardır. Vücuda batan ve

içinde kalan bir maddeyi atmayı kolaylaştırmak için bir baş soğan sıcak küldü közlenir, yarılr ve içine biraz beyaz sabun kıyılır ve bu yaranın üzerine sarılırsa vücudun içinde kalan yabancı cismin atılmasına yardımcı olur. Güzellik için, soğanla saçlar için bir kepek ilacı da yapılır. Üç baş kuru

soğan ince ince kıyılır. Bir bardakta tuvalet ispiertosuyla bir hafta bekletilip, sonra bu losyon bir şişeye süzülür. Saçlarınızı 1 litreye bu losyondan 3-4 damla ölçüsüyle hazırlayacağınız su ile yıkamak kepeği önler.

ULU ÖNDERİN SEÇİMİ

"Ağaç bile yetişmiyor, burada insan nasıl yaşar?" denilen bir yerde **Gazi Orman Çiftliği** bugünkü adıyla Atatürk Orman Çiftliğini yarattı.

Tüm yaşamı boyunca en ufak bir sapma olmaksızın inandığı, değer verdiği felsefesi, yeşile olan tutkusu ve özlemi "Yeşili görmeyen gözler renk zevkinden mahrumdur. Burasını öyle ağaçlandırınız ki kör bir insan dahi yeşillikler arasında olduğunu fark etsin" düşüncesi Atatürk Orman Çiftliği'nin kurulmasındaki en önemli etkindir. Ayrıca Atatürk Orman Çiftliğinin kuruluşuna, özel bir neden de bozkır ortasına kurulmuş Başkent Ankara halkının rahatlıkla gezebileceği, nefes alacağı, yaz, kış yeşil kalabilecek bir cennet, bir doğa güzelliği yaratma arzusu ve özlemidir. İşte Ulu önder bu kararını gerçekleştirmek üzere 1925 yılının ilkbaharında, ülkenin tanınmış tarımcılarını köşke çağırarak, Ankara civarında modern bir çiftlik kurmak istediğini söylemiş ve bu amaca uygun bir arazi bulmaları emrini vermiştir. Bu uzmanlar

arasında bulunan bir tarımcı o günkü anılarını şu şekilde aktarmaktadır. "Çiftlik yeri için öyle uzun boylu dolaşmaya ve Ankara'nın çevresinde başka doğal özellikler araştırmaya gerek görmemiştik. Sebep de basitti. Kıraç bir bozkırın ortasında bir orta çağ şehri. Ağaç yok, su yok, hiç bir şey yok. Böyle bir noktada hazırlanmış ve uygun koşullar taşıyan yerler nasıl bulunabilir ". "İncelemelerimiz bittiği zaman sonucu büyük Şefe arz ettik. Kendileri elleri ile bu günkü çiftlik yerinin bulunduğu yeri işaret ettiler ve sordular. -"Burayı gezdiniz mi? -"Buranın bir çiftlik kurulması için gerekli olan niteliklerin hiç birini taşımadığını, bataklık, çorak, fakir bir yer olduğu hakkındaki ortak kanaatimizi söyledik. Atatürk'ün bize cevabı şu olmuştur. -"İşte istediğim yer böyle olmalıdır. Ankara'nın kenarında hem bataklık, hem çorak hem de fena bir yer. Burayı biz ıslah etmezsek kim gelip ıslah edecektir? Görülüyor ki Atatürk, tarım uzmanlarından en iyi toprak değil, en kötü toprak raporunu alabilmek için faydalanmıştır. Onun aradığı bir çiftlik arazisi değil, büyük yurt yapısını

Çiftlik için ağacın bile yetişmediği bir yeri tercih eden Atatürk, kuruluş çalışmalarıyla yakından ilgilenmek ve bizzat yönetmek arzusu ve azmi ile ilgililere yurt tarımına örnek olacak Gazi Orman Çiftliği'ni kurmak üzere derhal çalışmalara başlama emrini vermiştir.

kurarken, insan ile toprak arasındaki ilişkiyi ve bu ilişkiden doğan denklemi, şartların hemen hiç uygun olmadığı bir noktada dahi halletmenin mümkün olduğunu kanıtlamak idi.

Atatürk Orman Çiftliği'nin şimdiki yerini seçtiği zaman, arazinin verim durumu hakkında yerli ve yabancı uzmanların görüşünü istemiş idi. Davet edilen uzmanların verdikleri raporlar içinde bu topraklar üzerinde her hangi bir tarım faaliyetinin yapılamayacağını iddia edenler olduğu gibi, bu toprakların sıkı bir mücadele ile ıslah edilebileceğini söyleyenler de vardı. Tarım Bakanlığı uzmanlarından Schmit, Orman Çiftliği arazisinde tarım imkanları hakkında verdiği raporda "Bu öyle bir teşebbüstür ki, elverişsiz toprak ve iklim koşulları altında burada ya sabır tükenir yahut ta para" demiştir.

Uzmanların bu olumsuz görüşleri, O'nun Ankara'da bir çiftlik kurma konusundaki azmini azaltacak yerde daha da pekiştirmeye hizmet etmiştir.

Atatürk ağaç bile yetişmeyen bir yerde insanın nasıl yaşayabileceğini kendi kendilerine soran ve Ankara'nın devlet

merkezi (Başkent) oluşunu affedilmez bir hata sayan insanlara yepyeni bir mucize daha göstermek istiyordu. O, bu şekilde aynı zamanda hem Türkiye tarımına modern bir çiftliğin örnek yöntemlerini hediye etmek, hem de bazı durumlarda ilmin dahi gerçekleşmesini mümkün görmediği girişimlerinde gerçekleştirilebileceğini kanıtlamak gibi çok önemli bir teşebbüste bulunuyordu.

Çiftlik için ağacın bile yetişmediği bir yeri tercih eden Atatürk, kuruluş çalışmalarıyla yakından ilgilenmek ve bizzat yönetmek arzusu ve azmi ile ilgililere yurt tarımına örnek olacak Gazi Orman Çiftliği'ni kurmak üzere derhal çalışmalara başlama emrini vermiştir.

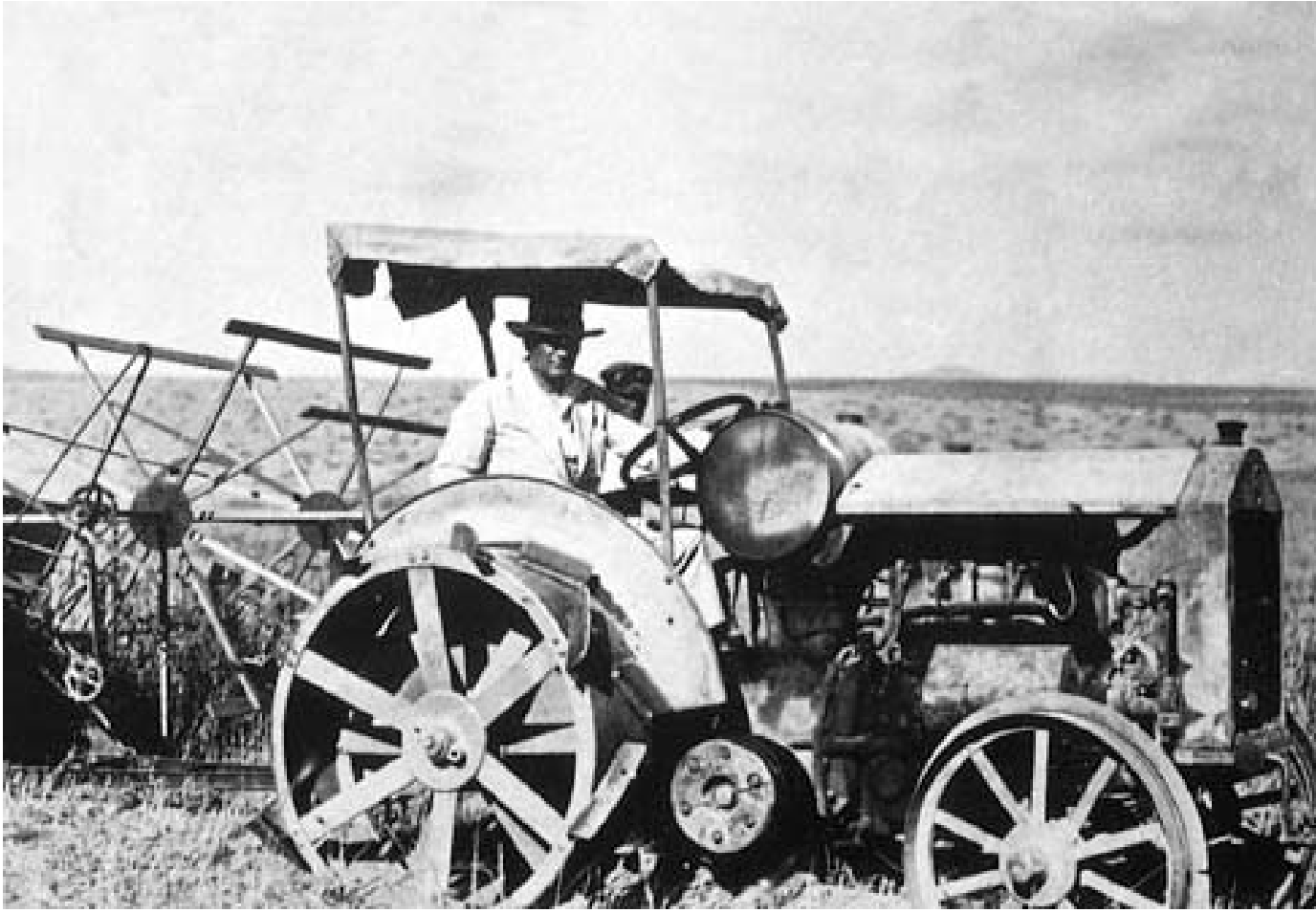
Verilen emirler arasında; en kötü tarım koşullarına sahip olduğunun tarım uzmanlarınca bildirilmesi üzerine, eliyle işaret etmek sureti ile iyileştirilmesi gerektiğini ileri sürdükleri alanın satın alınıp, işletme planlarının hazırlanması, arazinin düzenleme ve iyileştirilmesi ile birlikte hemen tarım yapılabilmesi konuları öncelikli olarak ele alınmıştır. İlk olarak çiftlik idare merkezi ile, parkların ve sebze bahçelerinin de üzerinde bulunduğu 20.000 dönümlük arazi, Merhum Abidin Paşa'nın eşi Faika Hanım'dan satın

alınmıştır. Atatürk'ün ilk olarak aldığı bu araziye verdiği yüksek fiyat, çevrede bulunan ve işletilmeyen çok sayıda arazi parçasının sahipleri tarafından satılmasını teşvik etmiştir. Böylece Etimesgut, Balgat, Çakırlar, Güvercinlik, Macun, Tahar ve Yağmur Baba çiftlikleri de satın alınmıştır. Bu şekilde büyük ve modern bir tarım işletmesi için yeterli genişliğe ulaşan bir arazi varlığı üzerinde Gazi Orman Çiftliği doğmuştur.

Yapılan tüm bu çalışmalarla çiftliğin kuruluşunu tamamlayan Büyük Önder, bu teşebbüsteki iki ana gayesini gerçekleştirmiştir. Bu sayede hem modern tarım tekniklerinin ilk örneklerini Türkiye tarımına hediye etmiş, hem de o zamana kadar Ankara halkının tek mesire yeri olan Kayaş Vadisi'ni aratmayacak, hatta her yönüyle ondan üstün olan bir mesire yeri yaratmak arzusunu gerçekleştirmiştir. Büyük Atatürk, "Ağaç bile yetişmiyor, burada insan nasıl yaşar?" denilen bir yerde kurmayı tasarladığı eserini çok kısa bir sürede tamamlamış ve varmak istediği hedeflerin biri dışında tamamını gerçekleştirmiştir.

Artık O'nun için varılacak son hedef, diğer çiftlikleri ile birlikte Atatürk Orman Çiftliği'ni de çok sevdiği ve değer verdiği Milleti'ne hediye etmektir. Zira O, yalnızca Türkiye çapında değil, dünya çapında da olsa en küçüğünden en büyüğüne tüm

başarılarını milletiyle paylaşmaktan büyük bir haz duymaktaydı.

Sağlam temeller üzerine kurulan bu büyük eser, sürekli gelişebilecek bir yapıya kavuştuğuna göre, başış için endişe edilecek her hangi bir konu kalmamıştı.

Bu düşünce ile, çiftliklerinin ve mülklerinin devlete devir işlemleri konusunda gerekli resmi belgelerin hazırlanması için Tapu İdaresine direktif veren Ulu Önder, hazırlanan belgeleri imzalamak üzere çiftlik içerisindeki Marmara Köşkü'ne 11.05.1937 günü teşrif ederler. Atatürk devirle ilgili işlemlerden sonra Başbakanlık'a yazdığı 11.06.1937 tarihli bir tezkere ile bütün tesis, hayvan varlığı ve demirbaşları ile beraber tasarrufu Orman Çiftliği ile birlikte diğer çiftliklerini hazineye bağışladığını bildirmiştir.

Ulu önder, eşsiz insan Atatürk; "Milli ekonominin temeli tarımdır. Bunun içindir ki tarımda kalkınmaya büyük önem vermeliyiz. Köylere kadar yayılacak programlı

Artık O'nun için varılacak son hedef, diğer çiftlikleri ile birlikte Atatürk Orman Çiftliği'ni de çok sevdiği ve değer verdiği Milleti'ne hediye etmektir.

ve pratik çalışmalar bu amaca ulaşmayı kolaylaştıracaktır. Fakat bu hayati işi isabetle amaca ulaştırabilmek için, ilk önce ciddi etütlere dayalı bir tarım siyaseti uygulamak ve onun içinde her köylünün ve bütün vatandaşların kolayca kavrayabileceği ve severek uygulayabileceği bir tarım rejimini kurmak lazımdır" görüş ve direktifleri ile tarımın ve tarımsal kalkınmanın Türkiye ekonomisindeki yerini ve önemini vurgulamıştır.

Kaynak: <http://www.aoc.gov.tr>

HEP BİZİMLESİN PANKOBİRLİK

*Sen piyasaların dengesisin
Sen çiftçilerin güvencesisin
Sen doğru bilginin adresisin
Hep bizimlesin Pankobirlik*

*Yeniliklerde öncü olursun
Çiftçilerimizi hep korursun
Bütün dertlerine çare bulursun
Hep bizimlesin Pankobirlik*

*Sağlıklı gıdada temiz yaşamda
Küresel ısınma ile savaşımızda
Damla sulamada, organik tarımda
Hep bizimlesin Pankobirlik*

*Tarımda yenilikleri araştırırsın
Üretimi kaliteyle tanıtırırsın
Bizi dünya ile yarıştırsın
Hep bizimlesin Pankobirlik*

*Dar günlerde yanımızdasın
Traktörümüzde çapamızdasın
Gübreümüzde tohumumuzdasın
Hep bizimlesin Pankobirlik*

*Tarlada ekimde bizimlesin
Hasatta sökümde bizimlesin
Doğumda ölümde bizimlesin
Hep bizimlesin Pankobirlik*

*Her köşe de her bucak da
Hizmettesin soğukta, sıcakta
Her evdesin her konakta
Hep bizimlesin Pankobirlik*

*Soframızdasın, aşıımızdasın
Toprağımızda, taşımızdasın
Sen her zaman başımızdasın
Hep bizimlesin Pankobirlik*

*Örnek çiftçileri yetiştirirsin
Tarımda teknoloji geliştirirsin
Araştırmacısın, incelemecisin
Hep bizimlesin Pankobirlik*

*Düğünümüz, derneğimizdesin
İlçede, beldede, köyümüzdesin
Bizim için herşeyden değerlisin
Hep bizimlesin Pankobirlik*

*Hizmette vermezsin hiç ara
Ne zaman nasıl ararsan ara
Tüm gün Pazartesiden Pazara
Hep bizimlesin Pankobirlik*

*Sen çayımızın şekerindesin
Sen bebeğimizin sütündesin
Sen tarımın bütünündesin
Hep bizimlesin Pankobirlik*

*Dünyanın hep önündesin
İyi gününde kötü gününde
Çiftçimizin hep emrindesin
Hep bizimlesin Pankobirlik*

*Erdoğan Ergin**

Ekonomik Göstergeler

Temel Ekonomik Göstergeler

YIL	ÜFE %	TÜFE %	GSYH GELİŞME HIZI +/- (%)	İTHALAT (MİLYON \$)	İHRACAT (MİLYON \$)	İHRACAT'IN İTHALAT'I KARŞILAMA ORANI +/- (%)
2003	13.9	18.4	5.9	69.340	47.253	68.1
2004	13.8	9.3	9.9	97.540	63.167	64.8
2005	2.7	7.7	7.6	116.774	73.476	62.9
2006	11.6	9.7	6.9	138.581	85.526	61.7
2007	5.9	8.4	4.7	170.063	107.215	63.0
2008	8.1	10.1	1.1	201.800	132.000	65.4
2009	2.3 ⁽¹⁾	5.2 ⁽¹⁾	-3.6 ⁽²⁾	140.000 ⁽³⁾	105.000 ⁽³⁾	75.0

(1) Bir Önceki Yılın Aynı Ayına Göre. (2003=100 Bazlı, Mayıs 2009) (2) Nisan 2009 (Alıcı Fiyatları) (3) Nisan 2009 (Kümülatif)

DPT / TURK

Dolar Kurları (Döviz Şatış)

AYLAR	2007	2008	2009
Ocak	1.4198	1.1704	1.5891
Şubat	1.3903	1.1882	1.6524
Mart	1.4029	1.2324	1.7045
Nisan	1.3619	1.2967	1.6042
Mayıs	1.3319	1.2470	1.5655
Haziran	1.3152	1.2278	1.5485
Temmuz	1.2760	1.2100	1.5286
Ağustos	1.3083	1.1727	1.4972*
Eylül	1.2613	1.2296	
Ekim	1.9666	1.4733	
Kasım	1.1848	1.5879	
Aralık	1.1730	1.5388	

TCMB (Aylık ortalama kurlar) * 31.08.2009 Ort

EURO Kurları (Döviz Şatış)

AYLAR	2007	2008	2009
Ocak	1.8427	1.7207	2.1149
Şubat	1.8142	1.7502	2.1156
Mart	1.8567	1.9096	2.2187
Nisan	1.8324	2.0441	2.1170
Mayıs	1.8013	1.9403	2.1332
Haziran	1.7641	1.9080	2.1619
Temmuz	1.7486	1.9097	2.1602
Ağustos	1.7817	1.7611	2.1483*
Eylül	1.7487	1.7693	
Ekim	1.6997	1.9627	
Kasım	1.7373	2.0214	
Aralık	1.7097	2.0865	

TCMB (Aylık ortalama kurlar) * 31.08.2009 Ort

SEÇİLMİŞ KİMYEVİ GÜBRELER İÇİ VE DIŞI FİYATLARI

(25 HAZİRAN 2009)

(1 ABD \$ = 1.5552 YTL)

ÜRÜNLER	CİNSİ	İÇ FİYATLAR (*)		DIŞ FİYATLAR \$ / TON	
		YTL / TON	\$ / TON	İTHAL	BORSA FİYATI
DAP Gübresi (*)	18.46.0	662.58	426.04	418.62	280 FOB
Üre	46.0.0	560.00	360.08	351.26	235 FOB
Amonyum Nitrat	%33	405.00	260.14	245.38	240 FOB
Amonyum Sülfat	%21	310.00	199.33	180.89	90 FOB

Pankobirlik / Üretici Kuruluşlar / İthalatçı Kuruluşlar

(*) İç Fiyatlar KDV dahil + yurtiçi nakliye / Dış Fiyatlar DAP " Tunus " (Yurtdışı nakliye, gümrük vergileri ve komisyonu, banka komisyonu, liman hizmetleri, torbalama, ambar kiralari, tahmil tahliye sigorta, yurt içi nakliye, KKDF ve KDV hariç. Diğer Gübreler Ukrayna " YUZHNYI " Gübre Borsa fiyatlarıdır.

DÜNYA ŞEKER BİLANÇOSU

EKİM / EYLÜL

1000 TON, HAM DEĞER

ŞEKER	2008/09	2007/08	2006/07	2005/06	2004/05
Başlangıç Stokları	78.047.3	73.761.9	64.308.0	61.255.7	67.153.9
Üretim	161.247.5	167.849.5	167.427.0	151.378.9	141.150.9
İthalatlar	52.096.1	49.963.2	51.513.2	54.095.9	50.989.2
Tüketimler	161.719.1	158.783.2	152.962.3	146.099.8	143.971.0
İhracatlar	53.774.2	54.744.1	56.523.9	56.322.2	54.067.5
Yılsonu Stokları	75.896.9	78.047.3	73.761.9	64.308.0	61.255.7
Stok - Tüketim (%)	46.93	49.15	48.22	44.02	42.55

Kaynak : F.O Licht

Bazı Ürünlerin Uluslararası Fiyatları

MALLAR	BİRİM	YILLIK ORTALAMALAR			AYLIK ORTALAMALAR	
		2006	2007	2008 ^{(1) (2)}	ŞUBAT 2009	MART ⁽¹⁾ 2009
TARIM						
Buğday ABD (Kırmızı - Sert)	\$ / mt	192	255	228	225	231
Mısır	\$ / mt	122	163	168	163	165
Pirinç	\$ / mt	304	332	579	634	625
Siğir Eti	Cts / kg	116	118	114	107	112
Çay (Londra)	Cts / kg	230	212	251	270	263
Pamuk	Cts / lb	60	55	58	55	52
METALLER						
Bakır	\$ / mt	6.731	7.132	3.910	3.328	3.771
Alüminyum	\$ / mt	2.573	2.640	141.0	141.0	141.0
ENERJİ						
Ham Petrol (Brent)	\$ / Varil	65.4	72.7	55.9	43.2	46.8

LONDRA BORSASI
Yıllık Ortalama Şeker Fiyatları
FOB Avrupa Limanları US \$ / TON

YILLAR	LONDRA
1998	255.33
1999	200.48
2000	221.73
2001	248.92
2002	228.20
2003	213.75
2004	212.37
2005	275.61
2006	358.50
2007	320.00
2008	355.00
2009	451.90

(*) 25 Haziran 2009 London No:5

Uluslararası Para Fonu
Temel Malları İndeksi Geçicidir.
Ekim - Aralık

U.S. Dolar, Cts = 1/100 U.S. Doları, BBL = Varil, gl = Galon, lb = Libre = 0.454 Kg., mt = Metrik Ton (ton)

Kriz şekerin tadını bozmadı Konya Şeker yatırıma hız verdi

Şeker pancarına destek verilmeli

■ GEÇEN yıl Türkiye'deki şeker pancarı üretiminin 2 milyon ton olduğunu ve bunun da 3.5 milyar TL'lik pazar değerine denk geldiğini ifade eden Konuk, "Şeker sübvansiyonuna edilene önce 50 bin ton şeker pancarı sübvansiyonuna desteklenmelidir. Türkiye'de üretim kapasitesi ediliyordu. Türkiye'de üretim kapasitesi doğru hareketlendirilmeli."

KRİZDE Türk halkının çay ve şekerini kesmemesi nedeniyle şeker sektöründe krizin etkisini görmediklerini söyleyen Konya Şeker Başkanı Recep Konuk, "Bu yıl 150 milyon TL'lik yatırım yapacağız. Eleman çıkartmadığımız gibi yeni istihdam yaratıyoruz" dedi.

■ Hanife BAŞ
ŞEKER pancarından şeker üretiminde Türkiye'nin en büyük üreticilerinden biri olan Konya Şeker, krize karşın bu yıl 150 milyon TL'lik yatırım yapıyor. Konya Şeker'in bu kararın almasında, Türk halkının kriz döneminde çay ve şekerden tasarruf etmemesi etkili oldu. Bu dönemde Konya Şeker cirosunu artırmaya çalışıyor.
İlk yarıda 60 milyon TL Yatırım
Yılın ilk yarısında 60 milyon TL'lik yatırım yapıldığını açıklayan Konya Şeker Ekicileri Kurulu Başkanı ve Konya Pancar Ekicileri Kooperatifi Pankobirlik Başkanı Recep Konuk, ikinci yarıda yapacakları yatırımlarla bu yılki toplam yatırımlarının 150 milyon TL'ye çıkacağını açıkladı. Konuk, yeni yatırımlara ilişkin şunları söyledi: "Yeni fabrikalarında üretim proseslerini yenileyerek 20 milyon TL'lik yatırım yaptık. 40 milyon TL yatırımla dondurulmuş patates fabrikamız devreye aldı. Hayransal üretimde de projelerimiz var. Et ve süt entegrasyonunu sağlamaya yönelik tesise 50-60 milyon TL tutarında yatırım yapmayı planlıyoruz. Damla sulamada da yatırımlarımız sürüyor."

715 milyon TL'lik ciro
Bu yıl krize karşın cirolarının arttığına değinen Konuk, şu bilgileri verdi: "Cirosumuz 15 arttı. Geçen yılki ciroumuz 715 milyon TL olarak gerçekleşti. Yeni yatırımlarımız yeni fabrikamız, dondurulmuş patates ve damla sulamada sadece 35 milyon TL'lik ek ciro hedefimiz var. Farklı ürün olarak etanol üretimimiz bulunuyor. Etanol çok büyük katkıdemir yaratıyor. Etanol ve sakarın çeşitlerinde yeni gelişmeler olacak."

Yeni istihdam yarattı
Konuk, Türkiye'nin şekerli mamul ihracatını arttırdığını da değeri verdi. "Avrupa ve Ortadoğu'nun bu pazarında iyi pazarlar olduğunu ifade etti. Konya Şeker'in pazar payının yüzde 25 olduğunu aktaran Konuk, şöyle konuştu: "Krizde eleman çıkartmadık aksine eleman aldık. Patates fabrikamız devreye soktuk. Özel sektör firmaları arasında yatırımımız devam ediyor, eski yatırımlarımız da genişletiyoruz. 60 bin çiftçi ortağımız var."

Çay ve şekerden kesilmedi
Konuk, sektörün geçen yıl kuraklık da olduğu için krize yaşadığını, ancak ekonomik krizden sektöre çok fazla etkilemediğini vurgulayarak, "Tamamen etkilemediğini söylemek yanlış olur ama kriz var diye insanlar çay ve şekerden kesilmedi. Arz ve talepte değişiklik görünmüyor" açıklaması yaptı.

Şeker fiyatları zirveyi zorluyor

Londra'da 485 dolar/ton ile 3 yılın en yüksek seviyesine çıkan şeker fiyatlarının çıkışını sürdürmesi bekleniyor. Artışta üretim ile stokların azalmasına karşın tüketimin aynı kalması etkili oldu.

anlaşılmalı da tercih ettikleri diğer ce- kiyor. Bu tip anlaşılmalarda fiyatlar 30 sente kadar yükselirken, analistler bu- nu, spekülasyonların fiyatlarında bir pa- lama beklemediği şeklinde yorumluyor. İs- leyenler arasında Amerikan Cargill ve İsviçre merkezli Glencore'un bulun- duğunu söylüyor.

Hindistan ve Brezilya'da üretim tahminleri düştü
Şekerdeki bu son alım dalgası, za- rı olan bölgeleri kuraklık çekilen Hin- distan'da muson yağmurlarının az ol- masıyla başladı. Yeteri kadar yağış ol- maması nedeniyle ülkenin düşme- maması nedeniyle üretiminin düşme- si bekleniyor. Dünyanın en büyük rü- şeticisi ve ikinci büyük üreticisi olan Hindistan'da üretiminde kilit rol oynu- şulararası piyasalarda fiyatlar 20-30 milyon tona çıkacağı öngörülüyor. Ancak şimdi, üretiminin 17-18 milyon tona hayali kuraklığı yarata- cağını düşünüyorlar. Dünyanın en bü- yük üreticisi Brezilya'da ise durum tam tersi. Normal şartlarda kuru ve sı- cak hava ülkenin orta ve güney ke- simlerinde üretimi destek olarken, şu an bölgenin soğuk ve yağışlı olması üretimi baltalıyor. Bölgede daha önce 31.2 milyon ton bulacağı hesaplanan şeker üretiminin 30.5 milyon tonda kalması bekleniyor.

DIŞ HABERLER

Uluslararası şeker piyasası, dünyanın en büyük iki üreticisi Brezilya ve Hin- distan'da olumsuz hava koşullarının üretimi azalmasıyla fiyatlarda hızlı bir çıkışa sahne oluyor. İsviçreli ve sek- törün en büyük üyesi olan Glencore, fiyatların düşmesini önlemek için stoklarını tüketimin gücünü koruması ve düşük küresel stokların etkisiyle fiyatların 2009'da, 28 yılın en yüksek seviyesi olan 19.73 sent/pound (1 pound=454 gram) seviyesinin çok üzerine çı- kmasını önlemeye çalışıyor. New York Borsası'nda ham şekerin fiyatı 18.5 sent/pounda çıkarken, Londra'da beyaz şekerin fiyatı 485 dolar/tona yükseldi.

sekerin tonu 485 dolardan satılıyor. ABD'nin en büyük şeker üreticilerinden Imperial Sugar'ın CEO'su John Shepton, fiyatlar şu an zaten yüksek bir seviyede bulunmasına rağmen, yukarı yönlü riskin sürdürdüğünü söyledi. Shep- ton, Financial Times'da yer alan açıklamasında, fiyatların çok daha fazla yükseleceği öngörüsünde bulundu.
Bu yıl 20 senti devirmesi bekleniyor
Ralli havası, genellikle rüccarlar ve aracı kurumlar gibi oyuncuları bu- lduğu piyasaya spekülasyonlar yan- rıyor. İsviçreli ve sek- törün en büyük üyesi olan Glencore, fiyatların düşmesini önlemek için stoklarını tüketimin gücünü koruması ve düşük küresel stokların etkisiyle fiyatların 2009'da, 28 yılın en yüksek seviyesi olan 19.73 sent/pound (1 pound=454 gram) seviyesinin çok üzerine çı- kmasını önlemeye çalışıyor. New York Borsası'nda ham şekerin fiyatı 18.5 sent/pounda çıkarken, Londra'da beyaz şekerin fiyatı 485 dolar/tona yükseldi.

Konya Şeker'den çiftçiye 13 milyon liralık motorin desteği

KONYA Şeker'in çiftçiye 13 milyon liralık motorin desteğinde bulunduğu bildirildi. Konya Şeker'den yapılan yazılı açıklamada, bir ay önce üreticiye pancar bedellerinin tamamının ödendiği belirtildi. Konya Şeker'in şimdi de üreticilerine 5,7 milyon litrelik 13 milyon lira değerinde motorin desteği verdiğinin ifade edildiği açıklama, geçen yıl yaşanan kuraklık yüzünden yeterli tarımsal verim alamayan üreticilerin bu destekle rahatlayacağı kaydedildi.

Konya 'petrolü' buldu

PANKOBİRLİK Yönetim Kurulu Başkanı Konuk, 5 yıldır üzerinde çalışarak 3 çenoladan yüksek verim aldıklarını, kullanılmayan tarım arazilerinin tamamında kanola üretiminin yapılması halinde bugün Konya'da tüketilen 10 milyon ton motorinin 4 katını üretebileceklerini söyledi. Aynı zamanda Konya Şeker'in de Yönetim Kurulu Başkanı olan Konuk, yaptığı açıklamada, kanolanın, Konya Ovası'nın kaderini değiştirebilecek bir ürün olduğunu ortaya çıkardıklarını, ilk kez sıvı şeker üretimi gibi Türkiye'de pek çok ilki gerçekleştiren Konya Şeker AS'nin, 5 yıldan beri yine ülke için bir çığır açacağına inandıkları kanola projesi üzerinde çalıştıklarını belirtti.

yan Konya Ovası'nın kaderini değiştirecek bir ürün olarak gördüklerini dile getiren Konuk, şunları kaydetti: "Bu ürün, mozat yerine kullanılan biyoyakıt dışında ülkemizin yemeklik yağ ihtiyacını da karşılayabilir. Dünyanın değişik ülkelerinden kanola çeşitleri getirdik. 5 yıldır üzerinde çalışarak 128 değişik türdeki kanolanın 3 çeşidinden yüksek verim aldık, sözleşmeli çiftçilere üretirmeye başladık."

ladıklarını belirterek, "Kullanılmayan tarım arazilerinin tamamında kanola üretiminin yapılması halinde bugün Konya'da tükettiğimiz 10 milyon ton motorinin 4 katını üretebiliriz. Yani yılda 40 milyon ton mazotu, tarımsal yoldan elde edebiliriz. Bunu, Türkiye'nin dışarıya petrol bağımlılığını azaltmada önemli bir dönüm noktası olarak görüyoruz" diye konuştu. Bu yıl yağışların da iyi gitmesiyle Cihanbeyli bölgesindeki kanola ekili tarlaya hiç su verilmediğini vurgulayan Konuk, bu durumda bile istenilen verime ulaşıldığını vurguladı.

40 milyon ton mazot

Bu 3 çeşit, Konya'nın iklimine uygun, soğuğa dayanıklı, kurakta bile yetişebiliyor, verimli ve yağ oranı yüksek. Geline bu noktaya hepimizi mutlu etmiştir. Geçen yıl Tömek köyünde gerçekleştirdiğimiz kanola ekimi ve hasadını bu yıl daha da geniş bir alanda yaptık. Kısa süre içinde çok daha geniş alanlarda sözleşmeli çiftçilere kanola üretimine başlayacağız."

'5 yıldır çalışıyoruz'

Tarımın sürdürülebilirliğini sağlamak ve üreticileri alternatif tarım ürünlerine yönlendirmek amacı da taşıyan AR-GE çalışmalarını kapsamında kanolada başarıya ulaştıklarını ifade eden Konuk, bu başarılı çalışmanın ülke tarımının gelişmesine ciddi anlamda katkı sağladığını vurguladı. Kanolayı, arpa, buğday ve şeker pancarı gibi ürünlerin dışına çıkma-

İGEME: Türkiye'de üretilen şeker ve çikolata D-8'den kaliteli

ANKARA - İhracatı Geliştirme Etüd Merkezi'nin (İGEME) D-8 Ülkeleri Şekeri ve Çikolatalı Mamuller Pazar Araştırması'nda, Türkiye'de üretilen şekeri ve çikolatalı Mamullerin D-8'e üye diğer ülkelerde üretilenlere göre daha kaliteli ürünler olduğu bildirildi. İGEME'nin araştırmasında, Türk ürünlerinin çok uluslu şirketlerle pek çok ülkede rekabet edebildiği gibi D-8'e üye ülkelerle de rekabet ettiği belirtildi. Araştırmaya göre, Türkiye'nin sakızlı ve jöleli diğer şeker mamullerinin en fazla ihracat edilen ürünler olduğu kaydedildi. Araştırmada, Türkiye'nin bölgede en gelişmiş şekeri ve çikolatalı mamuller sektörüne sahip bir ülke olduğu ve net bir şekilde "şekeri ve çikolatalı mamul ihracatçısı" olduğu belirtildi. Buna göre, Türkiye'nin şekeri ve çikolatalı mamuller ihracatı, 2008'de 643 bin 491 dolar olurken, ithalatı ise 96 bin 971 dolar oldu. Geçen yıl 132 milyar dolar olarak gerçekleşen toplam ihracatın yaklaşık yüzde 0,5'ini şekeri ve çikolatalı mamuller ihracatının oluşturduğunu bildiren araştırmaya göre, 2008 yılında Türkiye'nin şekeri ve çikolatalı mamullerde en çok ihracatçı çikolatalı ve kakaolu ürünlerde olurken, en az ihracatçı sakızlı şekerlerde oldu.

DÜNYADAN KISA KISA...

ŞEKERDE ARZ TALEBİN ALTINDA KALABİLİR

Hindistan'dan Brezilya'ya pek çok ülkede zarar gören ürünler nedeniyle şeker arzı ikinci yılda da dünya talebinin altında kalma tehlikesiyle karşı karşıya. Londra'daki Uluslararası Şeker Birliği'ne göre, 2010 Eylül ayına kadar şeker üretiminin, talebin 5 milyon ton altında kalması bekleniyor. Şeker fiyatları bu yıl yüzde 76 arttı ve şekerin 450 gramı (1 libre) 20.85 sente ulaştı. Bu, 1981'in nisan ayından bu yana en yüksek fiyat. Beklenti ise yıl sonuna kadar fiyatların düşmesini bulması.

Londra'da 465 dolar/ton ile 3 yılın en yüksek şeker fiyatları çıktı. Artışta stokların azlığı etkili oldu.

neyi zorluyor

Pankobirlik Başkanı Recep Konuk, biyoetanol üretimine destek istedi.

Biyoenerjide ÖTV muafiyeti yüzde 5 olmalı

REFERANS - ANKARA

Türkiye'deki şeker pancarı üreticilerinin büyük bölümünü çatısı altında toplayan Pankobirlik, benzinle harmanlanan biyoetanolda (şeker pancarından üretilen bir tür yakıt) ÖTV muafiyetinin artırılmasını istedi. Pankobirlik Yönetim Kurulu Başkanı Recep Konuk, yılda yaklaşık 175 milyon varil petrol ithal edilen Türkiye'de, biyoetanolün öz kaynaklar ile üretilen petrole eşdeğer bir enerji kaynağı olduğunu söyledi. Konuk, biyoetanol üretiminin desteklenmesinin krizden çıkış yolu olacağını belirterek, benzine biyoetanol harmanlamanın zorunlu olmasını önerdi. Ancak Konuk, benzinle harmanlanan biyoetanolün yüzde 2'lik dilimine uygulanan ÖTV muafiyetinin yüzde 5'e çıkarılması gerektiğini, bu uygulama ile tüketicilerin daha ucuz benzin kullanacağını ifade etti.

Türkiye'de kurulu biyoetanol kapasitesinin benzin tüketiminin yüzde ni karşılayacak büyüklükte olduğunu belirten Konuk, "Halen sadece

yüzde 2'lik harmanlama dilimi ÖTV'den muaf olan biyoetanolün kullanım zorunluluğu da yoktur. Biyoetanole kullanım zorunluluğu getirilmesi ve ÖTV'den muaf harmanlama oranının yüzde 2'den yüzde 5'e çıkarılması ekonomiyi canlandıracak, sosyal yapıyı güçlendirecek ve Kyoto Protokolü'nü imzalayan ülkemize prestij kazandıracaktır" dedi.

Dört biyoetanol tesisi var

Konuk, yaptığı yazılı açıklamada Türkiye'deki en önemli biyoetanol hammaddelerinin şeker pancarı, mısır ve buğday olduğunu ifade ederek "Halihazırda ülkemizde 4 olan biyoetanol tesislerinin kurulu kapasitesi 180 milyon litre. Bu, benzin tüketimimizin yüzde 5'ini karşılar. Ama planlı olarak yapılacak enerji tarımıyla gelecekte benzin tüketimimizin yüzde 80-90'ı biyoetanolden karşılanabilir. Beklentimiz sadece biyoetanol üretiminin desteklenmesine yönelik düzenlemelerin bir an önce yapılmasıdır" diye konuştu.

Konya'dan 7 firma ISO-500'e girdi

ISO-500'E KONYA'DAN GİREN FİRMALAR

Firmalar	2007 sırası	2008 sırası
Konya Şeker AŞ	52	58
Eti Alüminyum AŞ	153	171
Pakpen AŞ	-	247
Konya Çimento AŞ	259	321
Helvacızade Gıda	-	423
Ova Un Fabrikası	491	458
Hekimoğlu Un Fab.	-	483

REFERANS - ANKARA

İstanbul Sanayi Odası'nın (İSO) Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu Araştırması'nın sonuçlarını değerlendiren Konya Sanayi Odası (KSO) Yönetim Kurulu Başkanı Tahir Büyükhelvacıgil, "Konya istikrarlı bir şekilde Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kurulu arasındaki yerini bütün zorluklara rağmen korumaktadır. Konya bir zoru daha başarmıştır. Bir önceki yıl olan ilk 500'deki firma sayımız 5 iken bu yıl firma sayımız 7'ye yükseldi" dedi.

Konya'dan ISO-500'e giren firmalar ise; Konya Şeker San. ve Tic. A.Ş., Eti Alüminyum A.Ş., Pakpen Plastik Boru ve Yapı Elemanları San. Tic. A.Ş., Konya Çimento Sanayii A.Ş., Helvacızade Gıda ve İhtiyaç Maddeleri San. ve Tic. A.Ş., Ova Un Fabrikası A.Ş., Hekimoğlu Un Fab. Tic. ve San. A.Ş. olarak sıralandı.

Biz bu dünyayı dedelerimizden **miras değil**,
çocuklarımızdan **emanet aldık**.
Onlar için **sağlıklı ürünler** yetiştirip,
temiz bir çevre bırakalım.

ÇOCUKLARIMIZIN
GELECEğİ
KARARMASIN!

Bu topraklarda tarım var oldukça
her karışı **altın kadar değerli** olacak.